

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Страсбург, 20 май 2026 г.
(OR. en)

2023/0228(COD)
LEX 2518

PE-CONS 25/26

AGRI 296
AGRILEG 97
SEMENCES 15
PHYTOSAN 27
FORETS 63
CODEC 732

РЕГЛАМЕНТ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ОТНОСНО ПРОИЗВОДСТВОТО И ПРЕДЛАГАНЕТО НА ПАЗАРА НА
ГОРСКИ РЕПРОДУКТИВЕН МАТЕРИАЛ, ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА
РЕГЛАМЕНТИ (ЕС) 2016/2031 И (ЕС) 2017/625
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
И ЗА ОТМЯНА НА ДИРЕКТИВА 1999/105/ЕО НА СЪВЕТА
(РЕГЛАМЕНТ ЗА ГРМ)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2026/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 20 май 2026 година

**относно производството и предлагането на пазара на горски репродуктивен материал,
за изменение на регламенти (ЕС) 2016/2031 и (ЕС) 2017/625
на Европейския парламент и на Съвета
и за отмяна на Директива 1999/105/ЕО на Съвета
(Регламент за ГРМ)**

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

¹ ОВ С, С/2024/1583, 5.3.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1583/oj>.

² Позиция на Европейския парламент от 24 април 2024 г. (ОВ С, С/2025/3768, 17.9.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3768/oj>) и позиция на Съвета на първо четене от 21 април 2026 г. (все още непубликувана в Официален вестник). Позиция на Европейския парламент от ... (все още непубликувана в Официален вестник).

като имат предвид, че:

- (1) В Директива 1999/105/ЕО³ на Съвета се определят правилата относно производството с оглед на предлагането на пазара и относно предлагането на пазара на горски репродуктивен материал (ГРМ).
- (2) Горите покриват около 45 % от сухоземната площ в Съюза и имат многофункционална роля, която включва социални, икономически, екологични и културни функции. Наред с другото, горите имат първостепенна функция като поглъtitел на CO₂ в политиката за смекчаване на изменението на климата. Приспособеният към климата и разнообразен ГРМ с високо качество и доказана идентичност е от съществено значение за изпълнението на тези роли.
- (3) С оглед на развитието на научните или техническите познания, актуализирането на правилата и разпоредбите на схемата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за сертифициране на горски репродуктивен материал, предмет на международна търговия (наричана по-нататък „Схемата на ОИСР за горските семена и растения“), новите приоритети в политиката на Съюза във връзка с устойчивостта, адаптирането към изменението на климата и биологичното разнообразие, и по-специално съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“, както и на опита, натрупан по време на прилагането на Директива 1999/105/ЕО, посочената директива следва да бъде заменена с нов акт. С цел да се гарантира еднообразно прилагане на новите правила в целия Съюз посоченият акт следва да бъде под формата на регламент.

³ Директива 1999/105/ЕО на Съвета от 22 декември 1999 г. относно търговията с горски репродуктивен материал (ОВ L 11, 15.1.2000 г., стр. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1999/105/oj>).

- (4) Целта на Схемата на ОИСП за горските семена и растения е да се насърчи производството и използването на семена, части от растения и растения, които са събрани, обработени и се предлагат на пазара по начин, осигуряващ високото качество и наличността на ГРМ. Поради дългите цикли на растеж на горите, разходите за създаване на насаждения и дългосрочния характер на инвестициите в горите, е от съществено значение горските стопани да получават напълно надеждна информация за произхода и генетичните характеристики на ГРМ, който използват в своите насаждения. Схемата на ОИСП за горските семена и растения отговаря на тази необходимост чрез сертифицирането и проследимостта. Тя играе важна роля за приспособяването на световните гори към променящите се климатични условия. Поставя се акцент върху осигуряването на голямо генетично разнообразие в рамките на видовете и върху опазването на разнообразието на видовете, включително чрез диверсификация на горските парцели. В резултат на това се запазва и подобрява адаптивният потенциал на горите за бъдещо презасаждане на площ с дървета (наричано по-нататък „повторно залесяване“) и създаване на нови гори (наричано по-нататък „залесяване“). Може да се наложи да се извърши повторно залесяване, като част от устойчивото управление на горите, когато части от съществуваща гора са били засегнати от екстремни метеорологични явления, горски пожари, болести, огнища на вредители и други бедствия.

- (5) В Европейския зелен пакт е определен ангажиментът на Комисията за справяне с предизвикателствата, свързани с изменението на климата и околната среда. Той има за цел трансформиране на икономиката на Съюза с цел създаване на по-устойчиво бъдеще. Правилата на Съюза относно производството и предлагането на пазара на ГРМ трябва да бъдат в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета⁴, с който се установява рамката на Съюза за постигане на неутралност по отношение на климата, и с трите стратегии за изпълнение на Европейския зелен пакт, представени в съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. – Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (наричана по-нататък „Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие“), съобщението на Комисията от 24 февруари 2021 г., озаглавено „Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа – новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“ (наричана по-нататък „Стратегията на ЕС за адаптиране“), и съобщението на Комисията от 16 юли 2021 г., озаглавено „Нова стратегия на ЕС за горите за 2030 г.“ (наричана по-нататък „Стратегията на ЕС за горите“).
- (6) В Регламент (ЕС) 2021/1119 се изисква от съответните институции на Съюза и от държавите членки да гарантират постоянен напредък в повишаването на адаптивната способност, укрепването на устойчивостта и намаляването на уязвимостта към изменението на климата. Ето защо една от целите на Стратегията на ЕС за адаптиране е да се повиши капацитетът на Съюза за адаптиране към изменението на климата, включително чрез изменение на правилата за ГРМ. С правото на Съюза следва да се насърчават производството и предлагането на пазара на ГРМ в целия Съюз.

⁴ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- (7) Основните цели на Стратегията на ЕС за горите са ефективното залесяване и опазването и възстановяването на горите в Съюза. Преследването на тези цели ще спомогне за увеличаване на поглъщането на CO₂, за намаляване на честотата и мащаба на горските пожари и за насърчаване на биоикономиката при пълно зачитане на екологичните принципи, които благоприятстват биологичното разнообразие. Осигуряването на възстановяването на горите и засилването на устойчивото управление на горите са от съществено значение за адаптирането към изменението на климата и за устойчивостта на горите. Във връзка с това в Стратегията на ЕС за горите се посочва, че за адаптирането на горите към изменението на климата и възстановяването на горите след свързани с климата щети ще бъдат необходими големи количества подходящ ГРМ. Това означава, че е необходимо да се положат усилия за осигуряването и за устойчивото използване на горските генетични ресурси, от които зависи създаването на едно по-устойчиво на климатичните промени горско стопанство. Необходими са също така усилия за увеличаване на производството и наличността на такъв ГРМ, за осигуряване на по-точна информация относно пригодността му за специфичните климатични и екологични условия на района, в който е предназначен да бъде засяван или засаждан, и за увеличаване на съвместното му производство и обмен през националните граници в рамките на Съюза.

- (8) Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие има за цел до 2030 г. да започне възстановяването на биологичното разнообразие в Съюза. Съгласно тази стратегия правото на Съюза трябва да отдава приоритет на опазването на разнообразието на видовете и да гарантира голямо генетично разнообразие в рамките на видовете и партидите ГРМ, за да се улесни снабдяването с генетично разнообразен ГРМ с високо качество и доказана идентичност, приспособен или приспособим към текущите и прогнозните климатични условия. Опазването и подобряването на биологичното разнообразие на горите, включително генетичното разнообразие в рамките на отделните дървесни видове, са от съществено значение за устойчивото управление на горите и съхранението на горските генетични ресурси и по този начин за подпомагане на адаптирането на горите към изменението на климата.
- (9) Налице е дългосрочно трансгранично измерение на този проблем поради факта, че през следващите десетилетия се очаква значително ускоряване на миграцията на растителните зони на север, което вече се наблюдава. В резултат на това предвиденото в настоящия регламент изискване за предоставяне на информация относно районите, в които ГРМ е приспособен към местните условия, ще бъде от изключителна полза за горските стопани. Компетентните органи следва да имат възможност да определят такива райони (наричани по-нататък „райони на въвеждане“).

- (10) В Директива 1999/105/ЕО се дава определение на ГРМ във връзка със значението му за целите на горското стопанство в целия Съюз или в част от него, но остава неясен въпросът за конкретните цели на горското стопанство. Поради това, за по-голяма яснота, в приложното поле на настоящия регламент следва да са изброени целите, за които е важно да се използва ГРМ с високо качество. ГРМ може да се произвежда за използване при залесяване, повторно залесяване, диверсификация в горски парцел и други видове засаждане на дървета и директно сеене за една или повече от следните цели: многофункционално горско стопанство, производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други горски продукти и съхранение на горските генетични ресурси.
- (11) Агролесовъдството обаче следва да бъде изключено от приложното поле на настоящия регламент, тъй като се счита, наред с прецизното земеделие, биологичното земеделие, агроекологията и използваните с ниска интензивност постоянно затревени площи, за една от многото селскостопански практики, допринасящи за опазването на биологичното разнообразие, екосистемните услуги и особеностите на ландшафта. Агролесовъдните характеристики, и по-специално живите плетове, се признават за непроизводствени селскостопански елементи, които защитават земеделските площи, като по този начин обхващат цели и задачи извън определенията в настоящия регламент.

- (12) Научните изследвания показват, че е изключително важно оценяването и одобряването на базовия източник да се основават на конкретната цел, за която ще се използва ГРМ. Допълнително, засяването и засаждането на ГРМ с високо качество на подходящото място оказва положително въздействие върху целта, за която се използва този ГРМ. Засяването и засаждането „на подходящото място“ означава, че ГРМ е генетично и фенотипно подходящ за мястото, където се отглежда, включително за съответните климатични прогнози за това място.
- (13) При одобряване на базовия източник компетентните органи следва да правят разграничение между автохтонни и местни източници на посевен материал или семепроизводствени насаждения. Професионалните оператори следва да имат възможност да отразят това разграничение в документа на професионалния оператор.
- (14) С цел да се осигури достатъчно предлагане на ГРМ в отговор на повишеното му търсене, е необходимо да се премахнат всички действителни или потенциални пречки пред търговията, които биха могли да възпрепятстват свободното движение на ГРМ в рамките на Съюза. Тази цел може да бъде постигната само ако съответните правила на Съюза относно ГРМ налагат възможно най-високите стандарти.
- (15) Правилата на Съюза относно производството с оглед предлагането на пазара и относно предлагането на пазара на ГРМ следва да са съобразени с практическите нужди и да се прилагат само за определени видове и за техните хибриди, които са важни за целите на настоящия регламент. Тези видове следва да бъдат изброени в настоящия регламент.

- (16) Целта на настоящия регламент е да се подпомогне поддържането и създаването на устойчиви гори, възстановяването на горските екосистеми, подпомагането на техните екосистемни услуги и засаждането на други дървета. Това ще бъде постигнато по-специално чрез устойчиво производство, предлагане на пазара и проследимост на ГРМ с високо качество, което гарантира, че потребителите са информирани преди закупуването на ГРМ за специфичните климатични и екологични условия, при които е бил разположен съответният базов източник.
- (17) С цел да се гарантира, че сертифицираният ГРМ е адаптиран към специфичните климатични и екологични условия на района, в който е предназначен да бъде засяван или засаждан, компетентните органи следва да извършат оценка на характеристиките за устойчивост на базовия източник по време на процедурата за одобряването му. Тези характеристики за устойчивост следва да обхващат адаптирането на базовия източник към специфичните климатични и екологични условия, включително биотичните и абиотичните фактори, преобладаващи в района на произход, и неговата устойчивост или толерантност към вредители и към неблагоприятните климатични условия и условията на мястото, където е отгледан.
- (18) За да се гарантира възможно най-високо качество на ГРМ, той следва да се добива само от базов източник, вписан в национален регистър. Следва да се определят правила за добиването и събирането на ГРМ от базов източник, за да се гарантира високото качество и проследимостта на този ГРМ. За да се даде възможност на компетентните органи да упражняват надзор върху добиването и събирането, професионалните оператори следва да ги уведомяват предварително за намерението си да добиват ГРМ.

- (19) Базовият източник следва да бъде оценен и одобрен от компетентните органи. Одобреният базов източник следва да се впише в национален регистър под уникален регистрационен номер и чрез посочване на одобрена единица.
- (20) За да се осигури обаче по-голяма гъвкавост по отношение на ГРМ от категорията „идентифициран“ в случай на екстремни метеорологични и климатични условия, компетентните органи следва да имат възможност, след одобрение от Комисията, да разрешат на професионалните оператори да одобряват за определени видове базови източници, предназначен за производството на ГРМ от тази категория.
- (21) За да се отрази развитието на научните или техническите познания и приложимите международни стандарти, следва да бъде възможно използването на биохимични и молекулярни техники да бъде включено в процедурата за одобряване на базовия източник като допълнителен метод.
- (22) С цел да се осигури ефективен преглед и прозрачност по отношение на ГРМ, произвеждан и предлаган на пазара в целия Съюз, всяка държава членка следва да създаде, публикува и поддържа в актуализиран вид, в електронен формат, национален регистър на базовите източници за различните видове и техните хибриди, одобрени на територията на тази държава членка.

- (23) По същата причина Комисията следва да публикува в електронен формат списък на Съюза на одобрените базови източници за производството на ГРМ въз основа на националните регистри, предоставени от всяка държава членка. Този списък на Съюза следва да съдържа информация за базовия източник, който съдържа или се състои от генетично модифициран организъм, включително такъв който е произведен чрез някои нови геномни техники.
- (24) Компетентните органи следва да издадат основен сертификат за цялото количество ГРМ, което е получено от одобрен базов източник. Основният сертификат следва да гарантира идентификацията на ГРМ, да съдържа информация за произхода на ГРМ и да предоставя най-подходящите данни за потребителите и за компетентните органи, отговарящи за извършването на официален контрол. Следва да бъде възможно основният сертификат да се издава в електронен формат.
- (25) Всяка държава членка следва да изготви и актуализира национален списък на издадените основни сертификати и да предостави този списък на Комисията и на компетентните органи на всички останали държави членки.

- (26) Само за ГРМ, който е добит от одобрен базов източник, следва да се разрешава впоследствие да бъде сертифициран и предложен на пазара. ГРМ следва да бъде сертифициран от компетентните органи като принадлежащ към някоя от категориите „идентифициран“, „селекциониран“, „окачествен“ и „изпитан“, като при предлагането му на пазара се посочва съответната категория. Категориите ГРМ „идентифициран“, „селекциониран“, „окачествен“ и „изпитан“ следва да подлежат на единни изисквания за производство и предлагане на пазара, за да се гарантира прозрачността, да се създадат еднакви условия за професионалните оператори в целия Съюз и да се запази целостта на вътрешния пазар.
- (27) Базовият източник, предназначен за производството на ГРМ с цел съхранение на горските генетични ресурси, се различава от базовия източник, предназначен за производството на ГРМ за търговски цели, поради различните критерии за селекция, приложими за тези два вида базови източници. Ето защо следва да бъде възможно да се разреши на професионалните оператори при определени условия да одобряват базов източник, предназначен за производството на ГРМ с цел съхранение на горските генетични ресурси. Получилите разрешение професионални оператори следва да одобряват такъв базов източник в съответствие с изискванията, определени в настоящия регламент, и чрез посочване на одобрена единица, и да съобщават на компетентния орган данните за тази одобрена единица. Решението за включване на този базов източник в националния регистър следва да бъде взето от компетентния орган на съответната държава членка.

- (28) Категорията „идентифициран“ е минималният стандарт, изискван за предлагането на пазара на ГРМ, тъй като се извършва минимална или не се извършва никаква фенотипна селекция на базовия източник, предназначен за производството на ГРМ от тази категория. За да се гарантира проследимостта, професионалният оператор следва да записва местонахождението на базовия източник, от който се събира ГРМ, или, с други думи, неговия произход. Следва да се посочи произходът на този базов източник, ако е известен. Това е в съответствие със Схемата на ОИСП за горските семена и растения и с опита, натрупан при прилагането на Директива 1999/105/ЕО.
- (29) Въз основа на опита, натрупан при прилагането на Директива 1999/105/ЕО, и като се вземе предвид Схемата на ОИСП за горските семена и растения, компетентният орган следва да направи оценка на базовия източник, предназначен за производството на ГРМ от категорията „селекциониран“. Тази оценка следва да се основава на наблюдението на характеристиките на този базов източник и следва да отчита специфичната цел, за която ще се използва ГРМ, добит от този базов източник. Следва да се гарантира общото качество на ГРМ от тази категория. Репродуктивната популация следва да има поне известна степен на еднородност.

- (30) За производство на ГРМ от категорията „качествен“ професионалният оператор следва да избере компонентите на базовия източник, които ще бъдат използвани при начина на кръстосване на индивидуално равнище поради изключителните им характеристики, например относно производството на дървесина или приспособяването към местните климатични и екологични условия. Компетентният орган следва да одобри състава и предложениия начин на кръстосване на посочените компоненти, разположението на терена, условията за изолиране и местонахождението на този базов източник. Това е важно с цел привеждане в съответствие с приложимите международни стандарти съгласно Схемата на ОИСР за горските семена и растения, както и с оглед съобразяване с опита, натрупан при прилагането на Директива 1999/105/ЕО.
- (31) Базовият източник, който е предназначен за производството на ГРМ от категорията „изпитан“, следва да отговаря на възможно най-строгите изисквания. Превъзходството на ГРМ следва да бъде определено чрез посочването на един или, за предпочитане, повече одобрени или предварително избрани стандарта. Тези стандарти следва да бъдат определени въз основа на целта, за която ще се използва ГРМ от категорията „изпитан“. След селекцията на компонентите на базовия източник превъзходството на ГРМ следва да бъде доказано чрез сравнителни изпитвания или оценено с помощта на оценка на генетичните компоненти на този базов източник. Компетентният орган следва да участва в този процес. Той следва да одобри дизайна на експеримента и изпитванията за одобряване на базовия източник, да провери документацията, предоставена от професионалния оператор, и да одобри резултатите от изпитванията относно превъзходството на ГРМ или генетичната оценка. При изпълнението на тези задачи компетентният орган следва да се стреми към привеждане в съответствие с приложимите международни стандарти съгласно Схемата на ОИСР за горските семена и растения и други приложими международни стандарти, както и следва да вземе предвид опита, натрупан при прилагането на Директива 1999/105/ЕО.

- (32) За оценката на базовия източник, предназначен за производството на ГРМ от категорията „изпитан“, са необходими средно 10 години. С цел да се осигури по-бърз достъп до пазара на ГРМ от тази категория, докато оценяването на базовия източник все още продължава, държавите членки следва да имат възможност временно да одобряват базовия източник за максимален срок от 10 години. Това одобрение следва да бъде предоставяно само ако предварителните резултати от генетичната оценка или от сравнителните изпитвания показват, че посоченият базов източник ще отговаря на изискванията на настоящия регламент, когато изпитванията бъдат завършени. За да се гарантира, че одобрението продължава да бъде подходящо, тези резултати следва да се преразгледат най-късно след 10 години.
- (33) Съответствието на предлагания на пазара ГРМ с изискванията за категориите „идентифициран“, „селекциониран“, „окачествен“ и „изпитан“ следва да бъде удостоверено с официален етикет. Преди да бъде предлаган на пазара или използван пряко и до издаването на официалния етикет, на добития ГРМ следва да се постави временен етикет, за да се гарантира проследимостта.
- (34) В допълнение към официалния етикет професионалните оператори следва също така да издават документ на професионалния оператор. Той следва да съдържа цялата информация от официалния етикет, както и допълнителна информация. Това е необходимо, за да се информира потребителят възможно най-изчерпателно за ГРМ и тази информация да се записва по най-ефективния начин.

- (35) Генетично модифициран ГРМ следва да бъде предложен на пазара само ако е безопасен за човешкото здраве и околната среда и е разрешен за отглеждане съгласно Директива 2001/18/ЕО⁵ или Регламент (ЕО) № 1829/2003⁶ на Европейския парламент и на Съвета, както и ако този ГРМ принадлежи към категорията „изпитан“. ГРМ, получен чрез някои нови геномни техники, следва да може да се предлага на пазара само ако отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) 2026/... на Европейския парламент и на Съвета⁷⁺ и ако този ГРМ принадлежи към категорията „изпитан“.
- (36) Официалният етикет следва да съдържа информация за базовия източник, който съдържа или се състои от генетично модифициран организъм, включително такъв, който е произведен чрез някои нови геномни техники.

⁵ Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 г. относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета (ОВ L 106, 17.4.2001 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/18/oj>).

⁶ Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2003 г. относно генетично модифицираните храни и фуражи (ОВ L 268, 18.10.2003 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj>).

⁷ Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и продуктите, произведени от тях, и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/625 (ОВ L, ..., ELI: ...).

⁺ Службата за публикации: моля, въведете в текста номера, а в съответната бележка под линия — номера, датата на приемане и данните за публикацията на Регламента за НГТ (2023/0226(COD)), съдържащ се в документ ST 17037/25.

- (37) За да се гарантира безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар и да се създадат еднакви условия на конкуренция, следва да се определят някои изисквания относно задължението на професионалните оператори да гарантират проследимостта и идентификацията на ГРМ на всички етапи от производството и предлагането на пазара и да подложат тези оператори на официален контрол. Преди да им бъде възложено да извършват всички или определени дейности, необходими за производството и предлагането на пазара на ГРМ, под официалния надзор на компетентния орган, професионалните оператори следва да са получили разрешение от компетентния орган. Следва да се определят правила относно предоставянето, отнемането или изменението на такова разрешение и относно извършването на официален надзор от страна на компетентните органи.
- (38) По-специално компетентните органи следва да могат да разрешават на професионалните оператори да издават и отпечатват официалния етикет, под официален надзор, за определени видове и категории ГРМ. Така ще се осигури по-голяма гъвкавост за професионалните оператори по отношение на последващото предлагане на пазара на този ГРМ. Професионалните оператори обаче следва да имат право да започнат да издават и отпечатват официалния етикет само след като бъде установено, че ГРМ отговаря на приложимите изисквания. Това разрешение е необходимо поради правната стойност на официалния етикет и за да се гарантира, че потребителите получават ГРМ, отговарящ на възможно най-високите стандарти за качество.

- (39) Относно отделни видове и техните хибриди, които не са обект на мерките, съдържащи се в настоящия регламент, държавите членки могат, за тези видове и хибриди и по отношение на собствената си територия, да предприемат равностойни или повече или по-малко строги мерки.
- (40) С цел да се осигурят прозрачност и по-ефективен контрол върху производството и предлагането на пазара на ГРМ професионалните оператори следва да бъдат вписани в регистрите, създадени от държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета⁸. Това е необходимо за правилното функциониране на официалния регистър на професионалните оператори и за избягване на двойна регистрация. Професионалните оператори, за които се прилага настоящият регламент, са до голяма степен включени в обхвата на официалния регистър на професионалните оператори съгласно Регламент (ЕС) 2016/2031.
- (41) Преди обмена на ГРМ професионалните оператори следва да улеснят достъпа на потенциалните потребители на техния ГРМ до съществуващата налична информация относно пригодността на ГРМ за специфичните климатични и екологични условия, за да се даде възможност на потребителите да изберат най-подходящия ГРМ за предвидената му употреба на предвиденото местонахождение.

⁸ Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за защитните мерки срещу вредителите по растенията, за изменение на регламенти (ЕС) № 228/2013, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 69/464/ЕИО, 74/647/ЕИО, 93/85/ЕИО, 98/57/ЕО, 2000/29/ЕО, 2006/91/ЕО и 2007/33/ЕО на Съвета (ОВ L 317, 23.11.2016 г., стр. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj>).

- (42) В случай на базов източник, предназначен за производството на ГРМ от категориите „идентифициран“ и „селекциониран“, държавите членки следва да определят границите на районите на произход за съответните видове с цел установяване на райони или на групи от райони с достатъчно еднородни екологични условия и с наличие на базов източник със сходни фенотипни или генетични характеристики. Това е необходимо, тъй като при предлагането на пазара на ГРМ, произведен от този базов източник, трябва се посочват определените райони на произход.
- (43) Следва да се определят разпоредби относно изготвянето и поддържането в актуализиран вид на плановете за действие при непредвидени обстоятелства за един или повече дървесни видове, които държавите членки могат да създадат, за да се гарантира, че те са подготвени и имат капацитет да установят достатъчно предлагане на ГРМ, необходим за повторно залесяване на площи, засегнати от екстремни метеорологични явления, горски пожари, болести, огнища на вредители, бедствия или всякакви други неблагоприятни явления. Следва да се определят правила за съдържанието на плановете за действие при непредвидени обстоятелства, за да се гарантира предприемането на проактивни и ефективни действия срещу такива рискове, ако се появят. Следва да бъде възможно също да се адаптира съдържанието на плановете за действие при непредвидени обстоятелства към специфичните климатични и екологични условия в териториите на държавите членки. Тези възможности следва също така да отразяват действията за обща готовност, които държавите членки предприемат на доброволна основа в рамките на Механизма за гражданска защита на Съюза, създаден с Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁹.

⁹ Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj>).

- (44) За да се гарантира проследимостта му, по време на всички етапи на производството и предлагането на пазара ГРМ следва да се съхранява в отделни партиди, като се посочват отделните одобрени единици и основния сертификат, след като бъде издаден. От съображения за прозрачност и проследимост всяка партида ГРМ следва да бъде идентифицирана чрез кода на партидата, а след издаването на основния сертификат — чрез кода на основния сертификат.
- (45) Следва да се предлагат на пазара само семена, които отговарят на определени стандарти за качество. Те следва да бъдат етикетирани и предлагани на пазара само в затворени опаковки, които са запечатани, за да могат да бъдат правилно идентифицирани, да се гарантира тяхното качество и проследимост и да се избегнат измами.
- (46) През периодите, в които са налице временни трудности при добиването на достатъчно количество ГРМ от определени видове, следва да бъде възможно временно да се одобрява базов източник или ГРМ, който отговаря на по-малко строги изисквания за качество, при определени условия. Тези по-малко строги изисквания следва да обхващат одобряването на базов източник, предназначен за производството на различни категории ГРМ или предлагането на пазара на ГРМ, който отговаря на по-малко строги изисквания за качество. Това е необходимо, за да се осигури гъвкав подход в районите, засегнати от неблагоприятни обстоятелства и да се избегнат смущения на вътрешния пазар на ГРМ.

- (47) За да се хармонизира извършването на официалния контрол и другите официални дейности във връзка с ГРМ в целия Съюз, следва да се установят правила относно определянето и изискванията по отношение на компетентните органи, отговарящи за тези задачи, както и относно изпълнението и евентуалното делегиране на такива задачи.
- (48) Експертите на Комисията следва да имат възможност да извършват контрол, включително одити, в държавите членки, за да проверяват прилагането на съответното законодателство на Съюза и функционирането на националните системи за контрол и на компетентните органи.
- (49) За да се гарантират принципите на добра администрация и общественото доверие, компетентните органи следва да извършват официален контрол при високо равнище на прозрачност. За тази цел те следва да предоставят на обществеността, включително чрез публикуване в интернет, съответната информация относно организацията и извършването на официалния контрол, включително, когато е целесъобразно, вида и броя на официалния контрол, случаите на несъответствие, предприетите мерки и наложените санкции.

- (50) ГРМ следва да се внася от трети държави само ако е установено, че отговаря на изисквания, които са еквивалентни на приложимите за ГРМ, произвеждан и предлаган на пазара в Съюза. Това е необходимо, за да се гарантира, че с внесения ГРМ се предлага същото равнище на качество, както с ГРМ, произведен в Съюза. Този подход ще гарантира, че внесенят ГРМ не само отговаря на стандартите на Съюза, но и че допринася за генетичното разнообразие и устойчивост.
- (51) Екстремните метеорологични и климатични условия могат да доведат до недостиг на ГРМ в една или повече държави членки, който не може да бъде преодолян от другите държави членки или от трети държави, по отношение на които е предоставена еквивалентност. Поради това в тези изключителни случаи на посочените държави членки следва да бъде разрешено, при определени условия, временно да внасят ГРМ от трети държави, различни от тези, за които е предоставена еквивалентност. При оценката на тези условия Комисията следва също така да вземе предвид специфичните нужди на съответните държави членки, като например произхода и генетичните характеристики на съответния ГРМ.

- (52) Когато ГРМ се внася в Съюза от трета държава, въпросният професионален оператор следва да информира съответния компетентен орган за този внос чрез системата за управление на информацията относно официалния контрол (IMSOC), създадена съгласно Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰. Нещо повече, внесеният ГРМ следва да се придружава от сертификат на ОИСП или еквивалентен официален сертификат, издаден от третата държава на произход, както и от документация, съдържаща подробни данни за този ГРМ, предоставени от професионалния оператор в посочената трета държава. Към посочения ГРМ следва да бъде прикрепен етикет на ОИСП или еквивалентния официален етикет, тъй като това е необходимо, за да се осигури информиран избор за потребителите на този ГРМ и да се улесни извършването на съответния официален контрол от компетентните органи.

¹⁰ Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение № 92/438/ЕИО на Съвета (Регламент относно официалния контрол) (ОВ L 95, 7.4.2017 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj>).

- (53) За да се наблюдава въздействието на настоящия регламент и да се даде възможност на Комисията да оценява въведените мерки, държавите членки следва да докладват на всеки пет години относно количествата сертифициран ГРМ по категории годишно, броя на приетите планове за действие при непредвидени обстоятелства, наличните и съответните уебсайтове и ръководства за лесовъди, както и количествата ГРМ по родове и видове, внесени от трети държави, наложените санкции и броя на регистрираните професионални оператори.
- (54) С цел настоящият регламент да се адаптира към екологичните промени, и по-специално към промяната в дървесните видове и техните ареали в резултат на изменението на климата, както и да се отрази развитието на научните или техническите познания, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) във връзка с изменението на настоящия регламент чрез добавяне или заличаване на дървесни видове от списъка на видовете, които са предмет на настоящия регламент, в зависимост от това дали те отговарят или престават да отговарят на определени критерии.

- (55) С цел да се отрази развитието на научните или техническите познания и на Схемата на ОИСР за горските семена и растения, както и на други приложими международни стандарти, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с изменението на изискванията за одобряването на базовия източник, предназначен за производството на ГРМ от категориите „идентифициран“, „селекциониран“, „окачествен“ и „изпитан“, както и категориите, в които може да се предлага на пазара ГРМ от различните видове базови източници.
- (56) С цел да се отрази развитието на научните или техническите познания, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с допълването на настоящия регламент чрез определяне на някои изисквания по отношение на партидите семенни единици от дървесните видове, обхванати от настоящия регламент, различни от техните хибриди, по отношение на частите от растения от тези видове и техните хибриди, по отношение на външните стандарти за качество за *Populus* spp., размножавани чрез стъблени резници, със или без корени, по отношение на посадъчния материал от дървесните видове и техните хибриди, обхванати от настоящия регламент, и по отношение на посадъчния материал, който да се предлага на пазара на крайни потребители в региони със специфични екологични и климатични условия.

- (57) За да се гарантира яснота и хармонизиран подход при изготвянето и изпълнението на плановете за действие при непредвидени обстоятелства, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с допълването на настоящия регламент чрез определяне на елементите, които могат да бъдат включени в плана за действие при непредвидени обстоятелства съгласно настоящия регламент.
- (58) За да се повиши надеждността на системата за издаване на разрешения на професионалните оператори и официалният надзор от страна на компетентните органи, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с допълването на настоящия регламент чрез определяне на процедурата за подаване на заявление за разрешение от професионалния оператор и за потвърждаване на съответствието с приложимите изисквания.

- (59) За да се постигне целта на съобщението на Комисията от 9 март 2021 г., озаглавено „Цифров компас до 2030 г.: Европейският път за цифровото десетилетие“, а именно да се осъществи преходът към цифрови технологии, които работят за хората и предприятията, и да се вземе предвид техническото развитие в цифровизацията на услугите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с допълването на настоящия регламент чрез установяване на правила относно цифровото записване на основните действия по проверката на изискванията за одобряване на базовия източник и производството на ГРМ, които водят до издаването на основни сертификати, официални етикети и документи на професионалния оператор, и относно създаването на централизирана платформа, която свързва всички държави членки и Комисията.
- (60) От особена важност е по време на подготвителната си работа по делегираните актове Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество¹¹. По-специално с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

¹¹ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (61) За да се гарантира пропорционален подход, не следва да е необходимо да се изпълняват определени изисквания при предлагането на пазара на малки количества семена. За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да определя какво представлява малко количество по отношение на отделните видове, което дава право те да бъдат изключени от определени изисквания за предлагане на пазара.
- (62) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и да се гарантира, че получилите разрешение професионални оператори извършват одобрението на базов източник, предназначен за производство на ГРМ, с цел съхранение на горските генетични ресурси правилно и съгласувано, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на специфичните условия за оценка на допустимостта на професионалните оператори да получат разрешение да одобряват базов източник и условията за съобщаване на компетентния орган на данните за одобрената единица.
- (63) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и да се преодолеят временните трудности при общото снабдяване с ГРМ, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на разрешаването на една или повече държави членки временно да разрешат предлагането на пазара на ГРМ, който отговаря или е получен от базов източник, отговарящ на по-малко строги изисквания от предвидените в настоящия регламент.

- (64) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и да се улесни разпознаването и използването на основните сертификати, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на приемането на съдържанието и образца на основния сертификат, както и за определяне на правила относно механизмите и техническите мерки за гарантиране на издаването на точни и надеждни основни сертификати и за предотвратяване на риска от измами, процедурите, които трябва да се следват в случай на отнемане на основни сертификати и за издаване на заместващи сертификати, правилата за изготвяне на заверени копия на основните сертификати и правилата за издаване на електронни сертификати и за използване на електронни подписи.
- (65) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и хармонизирана рамка за етикетиране и предоставяне на информация относно ГРМ, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на определянето на формата, размера, формата и цвета на официалния етикет и документа на професионалния оператор за всички или за конкретни категории ГРМ. При определянето на цвета Комисията следва да вземе предвид правилата и разпоредбите в Схемата на ОИСР за горските семена и растения. Държавите членки следва да могат да прилагат правилата относно цвета по целесъобразност.

- (66) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и с цел отразяване на постиженията, свързани с цифровизацията на сектора на ГРМ, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с определянето на техническите условия за издаване на електронни основни сертификати, електронни официални етикети и електронни документи на професионалните оператори.
- (67) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и одобрението на базовия източник от категорията „идентифициран“ от професионалните оператори, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с предоставянето на такова одобрение при определени условия.
- (68) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и да се гарантира правилното използване на дерогацията относно временното одобрение на базов източник, предназначен за производството на ГРМ от категорията „изпитан“, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на определянето на максималния брой единици ГРМ и максималния размер на площта, които могат да подлежат на такова одобрение.

- (69) С цел да се осигурят еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за вземане на решения относно организирането на временни експерименти за търсене на подобрени алтернативи на изискванията на настоящия регламент по отношение на оценяването и одобряването на базовия източник, както и на производството и предлагането на пазара на ГРМ.
- (70) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, като същевременно се даде възможност за прилагане на национални или регионални подходи по отношение на производството и предлагането на пазара на ГРМ и с цел подобряване на качеството на съответния ГРМ, опазването на околната среда или приноса за опазването на биологичното разнообразие и възстановяването на горските екосистеми, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на разрешаването на държавите членки, при определени условия, да приемат по-строги или допълнителни изисквания за одобряването на базов източник и производството на ГРМ, да ограничават одобряването на базов източник, предназначен за производството на ГРМ от категорията „идентифициран“, или да забраняват предлагането на пазара на крайния потребител с цел засяване или засаждане на цялата си територия или на част от нея на посочения ГРМ, когато този ГРМ не е подходящ за екологичните условия в горското стопанство на съответната държава членка и за съответните цели.

- (71) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с решението, че ГРМ от конкретни родове, видове или категории и когато е целесъобразно – получен от конкретни видове базови източници или конкретен район на произход, произведен в трета държава, отговаря на изисквания, еквивалентни на приложимите за ГРМ, произвеждан и предлаган на пазара в Съюза.
- (72) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с определянето на някои правила за еднакви практически условия за извършването на официалния контрол с цел проверка на съответствието с правилата относно ГРМ.
- (73) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на определянето на техническия формат, включително по отношение на цифровото подаване и обработка, които да се използват за докладите, които държавите членки трябва да представят на Комисията относно количествата сертифициран ГРМ по категории годишно, броя на приетите планове за действие при непредвидени обстоятелства, наличните и съответните уебсайтове и ръководства за лесовъди, количествата ГРМ по родове и видове, внесени от трети държави, санкциите и броя на регистрираните професионални оператори.

- (74) Изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията съгласно настоящия регламент, следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹².
- (75) Предлагането на пазара в целия Съюз следва да бъде разрешено само за здрав ГРМ. ГРМ, предлаган на пазара в съответствие с настоящия регламент, следва също да отговаря на правилата, установени или предвидени в съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2016/2031 по отношение на карантинните вредители от значение за Съюза, карантинните вредители по отношение на определена защитена зона и регулираните некарантинни вредители от значение за Съюза, както и на мерките, приети съгласно член 30, параграф 1 от посочения регламент.
- (76) Вредителите по качеството са вредители, които не са предмет на Регламент (ЕС) 2016/2031. Те могат да възникнат по време на производството на ГРМ и когато ГРМ се съхранява за дълъг период от време в условия на прекомерна влага или влажност. Поради това тяхното наличие в ГРМ, който се предлага на пазара, следва да бъде толкова ниско, че да няма неблагоприятно въздействие върху неговото качество.
- (77) С цел да се подобри съгласуваността на правилата относно ГРМ с правилата на Регламент (ЕС) 2016/2031 относно растителните паспорти, съчетаването на официалния етикет за ГРМ с растителния паспорт следва да бъде разрешено.

¹² Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (78) Поради специфичните особености на сектора на ГРМ е целесъобразно в настоящия регламент да се определят собствени разпоредби относно официалния контрол на ГРМ. С цел да се гарантира, че официалният контрол по отношение на ГРМ се прилага последователно във всички държави членки, да се създадат полезни взаимодействия със системата за официален контрол в сходни сектори, по-специално в областта на здравето на растенията, и да се даде възможност на държавите членки да използват съществуващите инструменти и средства, като например IMSOC, за проверка на съответствието с правилата относно ГРМ, разпоредбите относно официалния контрол в настоящия регламент следва да се прилагат в допълнение към съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2017/625, когато е необходимо.
- (79) Приема се, че компетентните органи на държавите членки, на които е възложено изпълнението на задачи съгласно настоящия регламент, могат да бъдат и компетентните органи, определени в съответствие с член 4 от Регламент (ЕС) 2017/625, и следователно да отговарят за организацията на официалния контрол и другите официални дейности в други области.
- (80) Поради това регламенти (ЕС) 2016/2031 и (ЕС) 2017/625 следва да бъдат съответно изменени.
- (81) С оглед на правната яснота и прозрачност Директива 1999/105/ЕО следва да бъде отменена.

- (82) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да се осигури хармонизиран подход по отношение на производството и предлагането на пазара на ГРМ, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради неговите последици, сложност и международно въздействие може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел. С оглед на това и ако е необходимо, с настоящия регламент се въвеждат дерогации или специфични изисквания за някои видове ГРМ и професионалните оператори.
- (83) С оглед на времето и ресурсите, необходими на компетентните органи и на съответните професионални оператори за адаптиране към новите изисквания, определени в настоящия регламент, настоящият регламент следва да се прилага от ... [пет години от датата на влизане в сила на настоящия регламент],
- (84) За да се избегнат смущения в производството и предлагането на пазара на ГРМ в Съюза, следва да се разреши ГРМ, произведен преди ... [пет години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] в съответствие с Директива 1999/105/ЕО или с националните правила, да продължи да се предлага на пазара до изчерпване на съответните запаси. По същата причина ГРМ, произведен в съответствие с Директива 1999/105/ЕО, следва да може да продължи да се предлага на пазара с основен сертификат, издаден съгласно посочената директива,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят правила относно производството на горски репродуктивен материал (ГРМ) за предлагане на пазара и относно предлагането на пазара на ГРМ.

По-специално с настоящия регламент се определят изискванията относно произхода на базовия източник, предназначен за производството на ГРМ, одобряването на такъв базов източник и регистрацията му, както и изискванията относно проследимостта на ГРМ, официалния контрол, категориите ГРМ, идентичността и качеството на ГРМ, сертифицирането, етикетването, опаковането, вноса, професионалните оператори и националните планове за действие при непредвидени обстоятелства.

Член 2

Приложно поле и цели

1. Настоящият регламент се прилага за производството за предлагане на пазара и за предлагането на пазара на ГРМ, принадлежащ към дървесните видове, изброени в приложение I, и техните хибриди.

За целите на настоящия регламент хибридите се считат за хибриди на дървесните видове, изброени в приложение I, ако поне един от родителските видове е включен в него.

2. Целите на настоящия регламент са да се допринесе за поддържането и създаването на устойчиви гори, за възстановяването на горските екосистеми и за горското биологично разнообразие, както и да се подкрепят горските екосистемни услуги и други видове засаждане на дървета, по-специално чрез:

- а) устойчивото производство, предлагане на пазара и проследимост на ГРМ с високо качество в Съюза;
- б) правилното функциониране на вътрешния пазар на ГРМ;
- в) подпомагането на устойчивото производство на дървесина, биоматериали, биомаса и други горски продукти;
- г) подпомагането на съхранението на горските генетични ресурси;
- д) приноса на ГРМ за смекчаване на изменението на климата, адаптиране на горите към изменението на климата и защита от ерозия на почвата.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 31 за изменение на списъка в приложение I, като се вземат предвид:

- а) екологичните промени, включително промените в дървесните видове и техните ареали в резултат на изменението на климата;

б) всяко развитие на научните или техническите познания.

С тези делегирани актове се добавят дървесни видове към списъка в приложение I само ако тези видове отговарят на един или повече от следните критерии:

- а) заемат значителна площ и представляват съществен дял от икономическата стойност за производството на ГРМ в Съюза;
- б) предлагат се на пазара като ГРМ в поне две държави членки; или
- в) се считат за важни за адаптирането към изменението на климата и съхранението на горските генетични ресурси.

Тези делегирани актове заличават дървесните видове от списъка в приложение I, когато тези видове вече не отговарят на някой от критериите, посочени във втора алинея от настоящия параграф.

4. Настоящият регламент не се прилага за следния материал:

- а) семената и останалите видове растителен репродуктивен материал, обхванати от директиви 66/401/ЕИО¹³, 66/402/ЕИО¹⁴, 68/193/ЕИО¹⁵, 2002/53/ЕО¹⁶, 2002/54/ЕО¹⁷, 2002/55/ЕО¹⁸, 2002/56/ЕО¹⁹, 2002/57/ЕО²⁰, 2008/72/ЕО²¹ и 2008/90/ЕО²² на Съвета;

¹³ Директива 66/401/ЕИО на Съвета от 14 юни 1966 г. относно търговията със семена от фуражни култури (ОВ 125, 11.7.1966 г., стр. 2298, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1966/401/oj>).

¹⁴ Директива 66/402/ЕИО на Съвета от 14 юни 1966 г. относно търговията със семена от зърнени култури (ОВ 125, 11.7.1966 г., стр. 2309, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1966/402/oj>).

¹⁵ Директива 68/193/ЕИО на Съвета от 9 април 1968 г. относно търговията с материал за вегетативно размножаване на лози (ОВ L 93, 17.4.1968 г., стр. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1968/193/oj>).

¹⁶ Директива 2002/53/ЕО на Съвета от 13 юни 2002 г. относно общия каталог на сортовете от земеделски растителни видове (ОВ L 193, 20.7.2002 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/53/oj>).

¹⁷ Директива 2002/54/ЕО на Съвета от 13 юни 2002 г. относно търговията със семена от цвекло (ОВ L 193, 20.7.2002 г., стр. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/54/oj>).

¹⁸ Директива 2002/55/ЕО на Съвета от 13 юни 2002 г. относно търговията със семена от зеленчукови култури (ОВ L 193, 20.7.2002 г., стр. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/55/oj>).

¹⁹ Директива 2002/56/ЕО на Съвета от 13 юни 2002 г. относно търговията със семена от зеленчукови култури (ОВ L 193, 20.7.2002 г., стр. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/56/oj>).

²⁰ Директива 2002/57/ЕО на Съвета от 13 юни 2002 г. относно търговията със семена от маслодайни и влакнодайни култури (ОВ L 193, 20.7.2002 г., стр. 74, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/57/oj>).

²¹ Директива 2008/72/ЕО на Съвета от 15 юли 2008 г. относно търговията със зеленчуков размножителен и посадъчен материал, различен от семена (ОВ L 205, 1.8.2008 г., стр. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/72/oj>).

²² Директива 2008/90/ЕО на Съвета от 29 септември 2008 г. относно търговията на посадъчен материал от овощни растения и на овощни растения, предназначени за производство на плодове (ОВ L 267, 8.10.2008 г., стр. 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/90/oj>).

- б) посадъчен материал от декоративни растения съгласно определението в член 2, точка 1 от Директива 98/56/ЕО на Съвета²³;
- в) ГРМ, произведен единствено за износ в трети държави, при условие че е идентифициран като такъв;
- г) ГРМ, използван единствено за официални изпитвания, научни цели или селекция, при условие че е идентифициран като такъв чрез мерки за етикетиране и проследимост;
- д) ГРМ, който е предмет на договори за услуги за целите на почистването, дезинфекцията, третирането и транспортирането, при условие че е изпълнено всяко едно от следните условия:
 - i) доставчикът на услуги не придобива право на собственост нито върху този ГРМ, нито върху продукта от реколтата;
 - ii) осигурена е проследимостта на ГРМ;
 - iii) при поискване професионалният оператор, произвеждащ ГРМ, е предоставил на компетентния орган копие от съответните части на договора, сключен с доставчика на услуги, включително стандартите и условията, на които трябва да отговаря ГРМ, предоставен съгласно този договор; и

²³ Директива 98/56/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. относно търговията с посадъчен материал на декоративни растения (ОВ L 226, 13.8.1998 г., стр. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/56/oj>).

- iv) доставчикът на услуги е регистриран в регистър, посочен в член 10, параграф 1, буква б).

Условието, предвидено в първа алинея, точка iv), не се прилага за доставчиците на транспортни услуги.

- 5. За дървесните видове, които не са изброени в приложение I, и техните хибриди държавите членки могат, по отношение на собствената си територия, да предприемат мерки, които са равностойни или повече или по-малко строги от мерките, предвидени в настоящия регламент. Хибридите се считат за хибриди на дървесните видове, които не са изброени в приложение I, ако нито един от родителските видове не е включен в него.

Член 3 *Определения*

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „горски репродуктивен материал“ или „ГРМ“ означава семенни единици, части от растения и посадъчен материал, който е от дървесните видове, изброени в приложение I, и техните хибриди и са предназначени да бъдат използвани за залесяване, повторно залесяване, диверсификация в горски парцел и други видове засаждане на дървета и директно сеене, за една или повече от следните цели:
 - а) многофункционално горско стопанство;

- б) производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други горски продукти; или
 - в) съхранение на горските генетични ресурси;
- 2) „семенна единица“ означава шишарки, съплодия, плодове и семена, предназначени за производство на посадъчен материал или за директно сеене;
 - 3) „посадъчен материал“ означава всяко растение или част от растение, използвано за размножаване на растения, и включва растения, отгледани от семенни единици, от части от растения или от растения, получени чрез естествено възобновяване;
 - 4) „части от растения“ означава стъблени резници, със или без корени, листни резници и коренови резници, експланти или зародиши, използвани за микроразмножаване, пъпки, отводки, корени, филизи и други части от растения, използвани за производство на посадъчен материал;
 - 5) „залесяване“ означава създаване на гора чрез засаждане и/или целенасочено сеене, включително на пригодени за района дървесни видове върху земя, която до този момент е била обект на различно земеползване, и предполага преобразуване на земеползването (промяна на предназначението) от негорска площ в горска;
 - 6) „повторно залесяване“ означава възстановяването на гора чрез засаждане, целенасочено сеене, вегетативно размножаване или естествено възобновяване върху земя, класифицирана като горска;

- 7) „базов източник“ означава всеки от следните видове материал, посочени в таблицата в приложение VI: източник на посевен материал, семепроизводствено насаждение, семепроизводствена градина, родители на фамилия, клон или клонова колекция;
- 8) „източник на посевен материал“ означава дърветата в определен район, от които се събира ГРМ;
- 9) „семепроизводствено насаждение“ означава очертана от популация от дървета, която е достатъчно еднородна по състав;
- 10) „семепроизводствена градина“ означава насаждение от селектирани дървета, в което всяко отделно дърво се идентифицира чрез клон или фамилия и това насаждение е изолирано или поддържано с цел да се избегне или намали опрашването от нежелани източници и да се получат многократни, богати и лесни за прибиране реколти от семенни единици;
- 11) „родители на фамилия“ означава дървета, които се използват като родители за получаване на потомство чрез контролирано или свободно опрашване на един определен майчин индивид с прашец от друг родител (пълен сиб) или няколко определени или неопределени други родители (полусиб);
- 12) „клон“ означава едно дърво или група дървета (копия), първоначално произведени от едно дърво (майчин индивид) посредством вегетативно размножаване например чрез резници, зародиши за микроразмножаване, присадки, отводки или чрез делене, или първоначално произведени от клетъчни линии;
- 13) „клонова колекция“ означава смес от идентифицирани клонове в определени пропорции;

- 14) „одобрена единица“ означава цялата площ на базовия източник или един или повече индивиди от базовия източник, предназначени за производство на ГРМ, която е била одобрена от компетентните органи;
- 15) „партида“ означава всяко от следното: партида семена, партида семенна единица, партида растения или части от партида растения;
- 16) „партида семена“ означава набор от семена, събрани от одобрен базов източник и обработени по еднакъв начин;
- 17) „партида растения“ означава растения, които са отгледани от една партида семена или от вегетативно размножен посадъчен материал, който е отгледан на разграничима площ и е обработен по еднакъв начин;
- 18) „партида семенни единици“ означава набор от семенни единици, събрани от одобрен базов източник и обработени по еднакъв начин;
- 19) „части от партида растения“ означава съвкупност от части от растения, събрани и обработени по еднакъв начин;
- 20) „код на партидата“ означава идентификационният код на партидата;
- 21) „място на произход“ означава наименованието на мястото, където растат източници на посевен материал или насаждения;

- 22) „район на произход“ означава район (площ) или група от райони (площи) със задоволително еднородни екологични условия, където се намират семепроизводствени насаждения или източници на посевен материал, сходни по фенотип и генетични характеристики, като по целесъобразност се взема предвид и надморската височина;
- 23) „автохтонен източник на посевен материал или семепроизводствено насаждение“ означава източник на посевен материал или семепроизводствено насаждение, който е бил непрекъснато и естествено възобновен или който е бил изкуствено възобновен от ГРМ, събран в същия източник на посевен материал или семепроизводствено насаждение или в други автохтонни източници на посевен материал или семепроизводствени насаждения в непосредствена близост до този източник на посевен материал или семепроизводствено насаждение;
- 24) „местен източник на посевен материал или семепроизводствено насаждение“ означава източник на посевен материал или семепроизводствено насаждение, разположени в определен район на произход, който е част от естествения ареал на разпространение на съответния вид, отгледан е от посевен материал или е вегетативно размножен, произходът на който е разположен в същия район на произход;
- 25) „произход“ означава следното:
- а) по отношение на автохтонен източник на посевен материал или семепроизводствено насаждение произходът е мястото, където растат дърветата;
 - б) по отношение на неавтохтонен източник на посевен материал или семепроизводствено насаждение произходът е мястото, от което първоначално са въведени семената или растенията;
 - в) по отношение на семепроизводствена градина произходът са местата, където първоначално са били разположени компонентите ѝ, като например местата на произхода им или друга подходяща географска информация;

- г) по отношение на родителите на фамилия произходът са местата, където първоначално са били разположени компонентите им, като например мястото на произхода им или друга подходяща географска информация;
 - д) по отношение на даден клон – мястото, където се намира майката или клетъчната линия, или където е била първоначално разположена или избрана;
 - е) по отношение на дадена клонова колекция – местата, където се намират майките или клетъчните линии, или където са били първоначално разположени или избрани;
- 26) „местонахождение на базовия източник“ означава географският район или географското положение или положения на базовия източник — според случая за всяка категория ГРМ;
- 27) „подложка за присаждане“ означава растение, група растения, ГРМ, размножителен материал от ДНК или генетична информация на клона или клоновете в случай на клонова колекция, които служат като референтен материал за проверка на идентичността на съответния клон или клонове;
- 28) „професионален оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице, което по занятие отговаря за производството или предлагането на пазара, или и за двете, на ГРМ;
- 29) „производство“ означава всички етапи от генерирането на партиди ГРМ за предлагане на пазара, включително добиването, събирането, складирането, преработката и разпространението, както и експедирането по време на тези етапи, както и преобразуването на партидите семенни единици и части от партидите растения и отглеждането, размножаването, поддържането, складирането и добиването на партиди растения;

- 30) „предлагане на пазара“ означава следните действия, извършвани от професионален оператор във връзка с ГРМ, независимо дали безплатно или не:
- а) продажба, притежаване или предлагане с цел продажба или всякакъв друг начин на прехвърляне, разпространение или експедиране за целите на продажба в рамките на Съюза; или
 - б) вноса в Съюза;
- 31) „компетентен орган“ означава:
- а) централен или регионален орган на държава членка, отговарящ за организацията на официалния контрол, регистрацията на базовия източник, сертифицирането на ГРМ, регистрацията на професионалните оператори и други официални дейности, свързани с производството и предлагането на пазара на ГРМ;
 - б) всеки друг орган, на който са възложени отговорностите, посочени в буква а), в съответствие с правото на Съюза;
 - в) когато е приложимо, органа на трета държава, който съответства на органа, посочен в буква а);
- 32) „орган с делегирани правомощия“ означава отделно юридическо лице, на което компетентният орган е делегирал някои задачи, свързани с официалния контрол, или някои задачи, свързани с другите официални дейности;
- 33) „категория“ означава класификацията на ГРМ като идентифициран, селектиран, качествен или изпитан материал;

- 34) „идентифициран“ означава категория ГРМ, добит от базов източник, който се състои от източник на посевен материал или от семепроизводствено насаждение, разположени в определен район на произход, и който отговаря на изискванията, посочени в приложение II;
- 35) „селекциониран“ означава категория ГРМ, добит от базов източник, който се състои от семепроизводствено насаждение, разположено в определен район на произход, селекциониран на ниво популация, и който отговаря на изискванията, посочени в приложение III;
- 36) „окачествен“ означава категория ГРМ, добит от базов източник, който се състои от семепроизводствени градини, родители на фамилия, клонове или клонови колекции, чиито компоненти са селекционирани на индивидуално равнище и който отговаря на изискванията, посочени в приложение IV;
- 37) „изпитан“ означава категория ГРМ, добит от базов източник, състоящ се от семепроизводствени насаждения, семепроизводствени градини, родители на фамилия, клонове или клонови колекции, когато превъзходството на този ГРМ е доказано чрез сравнителни изпитвания или оценката на превъзходството на ГРМ е изчислена въз основа на генетичната оценка на компонентите на базовия източник, и който отговаря на изискванията, посочени в приложение V;
- 38) „официално сертифициране“ означава както процедурата, водеща до издаването, така и самото издаване на основен сертификат или на официален етикет в съответствие с настоящия регламент;

- 39) „официален контрол“ означава дейности за проверка на съответствието с настоящия регламент, извършвани от компетентните органи, отговарящи за организацията на тези дейности, или от органите, на които са делегирани някои от тези дейности, или от физическите лица, на които са делегирани такива дейности;
- 40) „други официални дейности“ означава дейности, свързани с одобряването на базов източник и производството и предлагането на пазара на ГРМ, различни от официалния контрол, извършвани от компетентните органи или от органите, на които са делегирани някои от тези дейности, или от физическите лица, на които са делегирани такива дейности;
- 41) „проверка на документи“ означава проверка на основните сертификати и други документи;
- 42) „генетично модифициран организъм“ означава генетично модифициран организъм съгласно определението в член 2, точка 2 от Директива 2001/18/ЕО, с изключение на организмите, които са получени чрез техниките за генетично модифициране, изброени в приложение ІВ към посочената директива;
- 43) „растение, получено чрез НГТ“ означава растение, получено чрез НГТ съгласно определението в член 3, точка 9 от Регламент (ЕС)2026/...⁺;
- 44) „район на въвеждане“ означава район, определен от компетентните органи, в който ГРМ, принадлежащ към категориите „окачествен“ и „изпитан“, е адаптиран към климатичните и екологичните условия на този район;

⁺ Службата за публикации: моля, въведете номера на регламента относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и храните и фуражите, произведени от тях, както е посочено в съображение 35.

- 45) „FOREMATIS“ означава Информационна система на Комисията за горски репродуктивен материал;
- 46) „естествено възобновяване“ означава обновяване на гора чрез естествени процеси, включително естествено сеене, поникване, издънка или отводки;
- 47) „вредители по качеството“ означава вредители:
- а) които не са карантинни вредители на Съюза, карантинни вредители в защитени зони или регулирани некарантинни вредители на Съюза по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/2031, и не са вредители, за които се прилагат мерките, приети съгласно член 30, параграф 1 от посочения регламент;
 - б) които се появяват по време на производството или складирането на ГРМ; и
 - в) чието наличие оказва неприемливо неблагоприятно въздействие върху качеството на ГРМ и неприемливо икономическо въздействие по отношение на използването на този ГРМ в Съюза.

Глава II

Базов източник и ГРМ, получен от него

Член 4

Одобряване на базов източник за производството на ГРМ

1. За производството на ГРМ се използва само базов източник, одобрен от компетентните органи.
2. Базов източник, предназначен за производството на ГРМ, който трябва да бъде сертифициран като „идентифициран“, се одобрява, ако отговаря на изискванията, посочени в приложение II.

Базов източник, предназначен за производството на ГРМ, който трябва да бъде сертифициран като „селекциониран“, се одобрява, ако отговаря на изискванията, посочени в приложение III.

Базов източник, предназначен за производството на ГРМ, който трябва да бъде сертифициран като „окачествен“, се одобрява, ако отговаря на изискванията, посочени в приложение IV.

Базов източник, предназначен за производството на ГРМ, който трябва да бъде сертифициран като „изпитан“, се одобрява, ако отговаря на изискванията, посочени в приложение V.

Оценката дали са изпълнени изискванията за одобрение на базов източник, посочени в приложения II—V, включва, когато е целесъобразно, визуални инспекции, проверки на документи, изпитвания и анализи. Други допълнителни методи, като например биохимичните и молекулярни техники, също могат да бъдат използвани, ако са подходящи за целите на това одобрение.

Базовият източник за всички категории се оценява по отношение на характеристиките му за устойчивост, както е посочено в приложения II—V, като се вземат предвид климатичните и екологичните условия.

Одобряването за базов източник се извършва чрез позоваване на одобрената единица.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 31 за изменение на приложения II—V.

С тези изменения се адаптират правилата за одобряване на базов източник, предназначен за производството на ГРМ, за да се отрази развитието на научните или техническите познания, включително използването на биохимични и молекулярни техники, и разработването на приложими международни стандарти.

4. Само одобрен базов източник се включва в националния регистър съгласно член 15. Той се регистрира чрез позоваване на одобрената единица. Всяка одобрена единица се идентифицира в националния регистър с уникален регистрационен номер.

5. След одобряването базовият източник, предназначен за производството на ГРМ от категориите „селекциониран“, „окачествен“ и „изпитан“, се подлага на периодични повторни проверки от компетентните органи.
6. Одобрието на базов източник се отменя, ако изискванията, определени в настоящия регламент, вече не са изпълнени.

Член 5

Изисквания за предлагането на пазара на ГРМ

1. ГРМ от категориите „идентифициран“, „селекциониран“, „окачествен“ и „изпитан“ се предлага на пазара в рамките на Съюза само ако:
 - а) е придружен от официален етикет, издаден съгласно член 20 („наричан по-нататък „официален етикет“), издаден от:
 - i) компетентните органи; или
 - ii) професионалния оператор под официалния надзор на компетентните органи;
 - б) е в съответствие с параграф 2;
 - в) е придружен от документ на професионален оператор, издаден съгласно член 20 („наричан по-нататък „документ на професионален оператор“); и

г) е без вредители по качеството и симптомите, причинени от тях, или наличието на такива вредители по този ГРМ е толкова ниско, че тези вредители не оказват неблагоприятно въздействие върху качеството му.

2. ГРМ се предлага на пазара от професионални оператори в съответствие със следните правила:

- а) ГРМ от дървесните видове, изброени в приложение I, и техните естествени хибриди се предлагат на пазара само ако е от категориите „идентифициран“, „селекциониран“, „окачествен“ и „изпитан“ и е добит от базов източник, одобрен съгласно член 4;
- б) ГРМ от изкуствените хибриди на дървесните видове, изброени в приложение I, се предлага на пазара само ако е от категориите „селекциониран“, „окачествен“ и „изпитан“ и е добит от базов източник, одобрен съгласно член 4;
- в) ГРМ от дървесните видове, изброени в приложение I, и техните хибриди, който съдържа или се състои от генетично модифицирани организми, включително НГТ растения от категория 2, съгласно определението в член 3, точка 14 от Регламент (ЕС) 2026/...⁺, се предлага на пазара само ако:
 - i) е от категорията „изпитан“;
 - ii) е добит от базов източник, който е одобрен съгласно член 4; и

⁺ Службата за публикации: моля, въведете номера на регламента относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и храните и фуражите, произведени от тях, както е посочено в съображение 35.

- iii) е разрешен за отглеждане в Съюза съгласно член 19 от Директива 2001/18/ЕО или членове 7 и 19 от Регламент (ЕО) № 1829/2003, или, когато е приложимо, глава III от Регламент (ЕС) 2026/...⁺, и това отглеждане не е изключено в съответната държава членка в съответствие с член 26б от Директива 2001/18/ЕО;

- г) ГРМ от дървесните видове, изброени в приложение I, и техните хибриди, който съдържа или се състои от получено чрез НГТ растение от категория 1, съгласно определението в член 3, точка 13 от Регламент (ЕС) 2026/...⁺, се предлага на пазара само ако:
 - i) е от категорията „изпитан“;
 - ii) е добит от базов източник, който е одобрен съгласно член 4 от настоящия регламент; и
 - iii) растението е получило декларация за статут на растение от категория 1, получено чрез НГТ, съгласно член 6 или 7 от Регламент (ЕС) 2026/...⁺ или е потомство на такова растение или растения;

⁺ Службата за публикации: моля, въведете номера на регламента относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и храните и фуражите, произведени от тях, както е посочено в съображение 35.

д) ГРМ, предлаган на пазара в съответствие с настоящия регламент, отговаря на правилата, установени или предвидени в съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2016/2031 по отношение на карантинните вредители от значение за Съюза, карантинните вредители по отношение на определена защитена зона и регулираните некарантинни вредители от значение за Съюза, както и на мерките, приети съгласно член 30, параграф 1 от посочения регламент.

3. В случай на партии семена ГРМ от дървесните видове, изброени в приложение I, и техните хибриди се предлагат на пазара само ако в допълнение към спазването на параграф 2 от настоящия член е налична информация по отношение на:

- а) чистотата, измерена чрез тегловния процент на чистите семена, другите семена и инертното вещество;
- б) процент на кълняемост в чистото семе или — в случаите, когато изпитването на кълняемостта е невъзможно или неприложимо на практика — процентът на жизнеспособността на чистото семе, оценен чрез посочване на специфичен метод;
- в) теглото на 1 000 чисти семена;
- г) броя на кълняемите семена на килограм или литър продукт, предлаган на пазара като семена, или — когато оценката на броя на тези семена е невъзможна или неприложима на практика — броя на жизнеспособните семена на килограм или литър;

д) за изкуствени хибриди — хибридният процент.

В случай на малки количества не е необходимо да бъдат изпълнени изискванията, определени в първа алинея, букви б), г) и д) от настоящия параграф.

4. Комисията приема актове за изпълнение, за да определи какво представлява малко количество, както е посочено в параграф 3, втора алинея от настоящия член, по отношение на отделните видове. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.
5. Чрез дерогация от параграф 3, когато е необходимо бързо да се предлагат семена от текущата реколта, ГРМ може да се предлага на пазара на първия купувач преди приключването на проверката по отношение на кълняемостта, както е определено в параграф 3, първа алинея, букви б) и г). Професионалният оператор информира купувача във възможно най-кратък срок за спазването на условията, определени в параграф 3, първа алинея, букви б) и г). Професионален оператор, който възнамерява да се възползва от дерогацията, предвидена в настоящия параграф, уведомява компетентните органи за това си намерение веднъж.
6. Категориите, в съответствие с които ГРМ, получен от различни видове базови източници, може да се предлага на пазара, са посочени в таблицата, дадена в приложение VI.

7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 31, параграф 2 за изменение на таблицата в приложение VI.

С тези изменения се адаптират категориите, в които ГРМ от различните видове базови източници може да се предлага на пазара, за да се отрази развитието на научните или техническите познания и развитието на приложимите международни стандарти.

Член 6

Одобряване на базовия източник с цел съхранение на горските генетични ресурси

1. Чрез дерогация от член 4, параграф 1 компетентните органи могат да разрешат на професионални оператори да одобряват базов източник за производството на ГРМ с цел съхранение на горските генетични ресурси.

Тези професионални оператори подлежат на изискванията, установени в член 10, параграфи 1 и 2.

2. За да получи разрешение съгласно параграф 1, професионалният оператор трябва да:
 - а) притежава необходимите знания за оценка на съответствието с изискванията, посочени в член 4, параграф 2 и в приложения II—V;

- б) е квалифициран или да наема квалифициран персонал, за да гарантира съответствието с изискванията, посочени в член 4, параграф 2 и приложения II—V;
 - в) има способността да оценява нивото на генетично разнообразие на съответния базов източник, да наблюдава критичните точки за одобрението на базовия източник и да води документация за резултатите от това наблюдение.
3. Професионалните оператори, получили разрешение в съответствие с параграф 1, гарантират, че базовият източник е одобрен по отношение на одобрена единица в съответствие с изискванията, посочени в приложения II—V относно съхранението на горските генетични ресурси. Те съобщават на компетентния орган данните за тази одобрена единица.
- Компетентният орган взема решение за включването на одобрения базов източник в националния регистър съгласно член 15 след проверка на съответствието с изискванията, определени в член 4, параграф 2 и в приложения II—V, с цел съхранение на горските генетични ресурси.
4. Когато професионалният оператор вече не отговаря на изискванията на параграф 1, втора алинея или на параграф 2 от настоящия член, за отнемането или изменението на разрешението, посочено в параграф 1 от настоящия член, се прилага член 12.

5. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на специалните условия за оценка на допустимостта на професионалните оператори, на които да бъде разрешено да одобряват базов източник, и условията за съобщаване на компетентния орган на данните за одобрената единица.

В тези актове за изпълнение се взема предвид разработването на приложимите международни стандарти. Те се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

Член 7

Временно разрешение за предлагането на пазара на ГРМ, който отговаря на по-малко строги изисквания или който е получен от базов източник, отговарящ на по-малко строги изисквания

1. В случай на временни затруднения при доставката на ГРМ, отговарящ на изискванията на настоящия регламент, в една или повече държави членки, които не могат да бъдат преодолени чрез доставка от Съюза, Комисията може да приема актове за изпълнение, за да разреши на една или повече държави членки временно да разрешат предлагането на пазара на ГРМ, който отговаря на по-малко строги изисквания от тези, определени в член 5, параграф 2, букви а) и б), член 5, параграф 3 и член 8, или който е получен от базов източник, отговарящ на по-малко строги изисквания от тези, определени в приложения II—V, при условие че такова разрешение е необходимо, за да се гарантира постигането на целите на настоящия регламент.

В тези актове за изпълнение се определят условията на временното разрешение, а именно:

- а) максималния срок на разрешението, който не надвишава 12 месеца;
- б) задълженията по отношение на официалния контрол върху професионалните оператори, които прилагат разрешението;
- в) държавите членки, за които се отнася разрешението;
- г) съответните райони, професионални оператори или видове за всяка държава членка, според случая;
- д) площта, на която ГРМ може да се предлага на пазара;
- е) други условия за предлагане на пазара, необходими за всяка държава членка; и
- ж) категориите, до които е ограничено разрешението.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

2. ГРМ, за който се изисква временно разрешение съгласно параграф 1 от настоящия член, се придружава от официален етикет и документ на професионалния оператор. Освен това в документа на този професионален оператор се посочва, че съответният ГРМ отговаря на по-малко строги изисквания от посочените в член 5, параграф 2, букви а) и б), член 5, параграф 3 и член 8 или е добит от базов източник, който отговаря на по-малко строги изисквания от посочените в приложения II—V.

Член 8

Специални изисквания за някои типове, видове и категории ГМР

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 31 за допълване на настоящия регламент, когато е необходимо, по отношение на изискванията, които са подходящи за ГРМ от всеки тип, растителен вид или категория:

- а) семенни единици от дървесните видове, изброени в приложение I, по отношение на видовата чистота;
- б) частите от растенията от дървесните видове, изброени в приложение I, и техните хибриди, относно качеството във връзка с общите характеристики, здравето и размера;
- в) външните стандарти за качество за вида *Populus* spp., размножен чрез стъблени резници, със или без корени, относно дефектите и минималните размери на стъблените резници, със или без корени;

- г) посадъчния материал от дървесните видове, изброени в приложение I, и техните хибриди, относно качеството във връзка с общите характеристики, здравето, жизнеността и физиологичното качество;
- д) посадъчния материал, който ще се предлага на пазара на потребители в региони със специфични екологични и климатични условия, във връзка с дефектите, размера и възрастта на растенията и, когато е уместно, размера на контейнера.

Тези делегирани актове се основават на опита, натрупан при прилагането на съответните изисквания за всеки тип, растителен вид или категория, във връзка с разпоредбите за инспекциите, вземането на проби и изпитванията и изолацията. С тях посочените изисквания се адаптират така, че да се отрази развитието на приложимите международни стандарти, развитието на научните или техническите познания или климатичните и екологичните промени.

Член 9

Планове за действие при непредвидени обстоятелства

1. Всяка държава членка може да изготвя един или повече планове за действие при непредвидени обстоятелства с цел да се осигури подготвеност и капацитет за установяване на достатъчно количество ГРМ за залесяване на площи, засегнати от екстремни метеорологични явления, горски пожари, болести, огнища на вредители, бедствия или всякакви други неблагоприятни явления, определени в националните оценки на риска, разработени в съответствие с член 6, параграф 1 от Решение № 1313/2013/ЕС.

Тези планове за действие при непредвидени обстоятелства могат да бъдат изготвени по отношение на един или повече от дървесните видове, изброени в приложение I към настоящия регламент, и техните хибриди, определени от държавата членка като екологично значими с оглед на нейните настоящи и прогнозни климатични и екологични условия и по целесъобразност за справяне с установените рискове от недостиг на ГРМ.

2. Планът за действие при непредвидени обстоятелства може да включва следните елементи според нуждите на съответните държави членки:
 - а) оценката на риска от наличие на голям недостиг на ГРМ и потенциалното му въздействие върху здравето на хората, животните и растенията, както и върху околната среда, въз основа на прогнозираното разпространение на дървесните видове, посочени в параграф 1, и, когато са налични, въз основа на симулации на климатичния модел;
 - б) ролите и отговорностите на участниците в изпълнението на плана за действие при непредвидени обстоятелства и действията, които трябва да бъдат предприети от компетентните органи, професионалните оператори и други съответни участници, за да се гарантира доставката на ГРМ в случай на голям недостиг на ГРМ;
 - в) координацията със съседни държави членки и съседни трети държави, когато е приложимо;

- г) описание на ресурсите и персонала, които трябва да бъдат поддържани и разположени в случай на голям недостиг на ГРМ;
- д) обяснение на начина, по който ще бъдат използвани ресурсите и персоналот в случай на голям недостиг на ГРМ;
- е) описание на координация на действията между съответните участници в случай на голям недостиг на ГРМ;
- ж) принципите относно подходящата компетентност на персонала на компетентните органи и когато е приложимо — на органите, публичните органи, лабораториите, професионалните оператори и други лица, посочени в буква б);
- з) мерките за информиране на Комисията, държавите членки, засегнатите заинтересовани страни и гражданското общество за голям недостиг на ГРМ и мерките, предприети за справяне с този недостиг;
- и) реда и условията за регистриране на голям недостиг на ГРМ;
- й) методите за определяне на границите на географските райони, в които е възникнал голям недостиг на ГРМ;
- к) установяването на уязвимости в доставките на ГРМ, включително по отношение на социално-икономическото въздействие, и мерки за намаляване на тези уязвимости.

3. Държавите членки преразглеждат и, когато е необходимо, актуализират своите планове за действие при непредвидени обстоятелства, за да вземат предвид развитието на научните или техническите познания по отношение на разпространението на дървесните видове и хибридите, обхванати от тези планове.

4. Държавите членки предоставят своите планове за действие при непредвидени обстоятелства на Комисията, на останалите държави членки и на всички съответни професионални оператори чрез публикация чрез FOREMATIS.
5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 31 за допълване на настоящия регламент чрез уточняване на елементите, изброени в параграф 2 от настоящия член, в подкрепа на изготвянето и изпълнението на плановете за действие при непредвидени обстоятелства.

Глава III

Регистрация и разрешение на професионалните оператори и официален надзор на компетентните органи

Член 10

Задължения на професионалните оператори

1. Професионалните оператори:
 - а) са установени в Съюза;
 - б) във всяка държава членка, в която извършват дейности, свързани с производството или предлагането на пазара на ГРМ, да бъдат регистрирани за тези дейности в съответствие с член 66 от Регламент (ЕС) 2016/2031 в регистъра, посочен в член 65 от същия регламент;

- в) да бъдат на разположение лично или да определят друго лице, което да бъде на разположение лично, за осъществяване на връзка с компетентните органи с цел улесняване на извършването на официалния контрол.
2. Професионалните оператори информират съответния компетентен орган, ако вече не извършват дейностите, свързани с производството и предлагането на пазара на ГРМ. В този случай компетентният орган отменя тяхната регистрация.
3. Професионалните оператори гарантират проследимостта и идентификацията на ГРМ на всички етапи от производството и предлагането на пазара, *inter alia* чрез записване на информация за професионалните оператори, доставящи ГРМ, и за професионалните оператори или потребители, на които се доставя ГРМ, както и посредством информацията, съдържаща се в официалния етикет и в документа на професионалния оператор. Професионалният оператор разполага със система, която дава възможност информацията, свързана с проследимостта и идентификацията на ГРМ, да бъде наблюдавана за целите на собствените му проверки и за целите на официалния контрол.
4. Информацията, посочена в параграф 3, се съхранява за срок от най-малко 10 години по начин, който гарантира, че информацията не може да бъде подправена. Този срок започва да тече в края на годината, в която е изготвен документът на професионалния оператор. Информацията може да се съхранява в цифрово четима форма. Държавите членки могат да регламентират съдържанието на записите и да изискват само цифрови записи.

5. Професионалните оператори улесняват достъпа на потребителите до съществуващата налична информация за ГРМ по отношение на неговата пригодност за климатичните и екологичните условия въз основа на наличните знания и данни. Тази информация се предоставя на потенциалния потребител с помощта на уебсайтове, ръководства за лесовъди или други подходящи средства преди прехвърлянето на съответния ГРМ.

6. Доколкото това е необходимо за извършването на официалния контрол, професионалните операторите, когато компетентните органи го изискват, предоставят на служителите на компетентните органи достъп до:
 - а) оборудването, помещенията и другите места, включително базовия източник, които са под техен контрол;

 - б) техните компютризирани системи за управление на информацията;

 - в) ГРМ под техен контрол;

 - г) техните документи и всякаква друга относима информация.

7. При извършването на официален контрол професионалните оператори съдействат и сътрудничат на служителите на компетентните органи при изпълнението на задачите им.

8. Определените в параграфи 6 и 7 задължения на професионалните оператори се прилагат и когато официалният контрол или другите официални дейности се извършват от органи с делегирани правомощия и физически лица, на които са делегирани някои задачи, свързани с официалния контрол или някои задачи, свързани с другите официални дейности.

Член 11

Разрешение на професионален оператор под официален надзор от компетентния орган за производство и предлагане на пазара на ГРМ

1. При подаване на заявление от професионален оператор компетентен орган може да разреши на професионалния оператор да извършва всички или определени дейности, необходими за производството и предлагането на пазара на ГРМ, под официалния надзор на този компетентен орган и да издаде официален етикет за този ГРМ.

За да отговаря на условията за получаване на такива разрешения и в зависимост от дейностите, за които иска да получи разрешение, професионалният оператор:

- a) притежава необходимите знания за съответствие с изискванията, определени в член 5;
- б) е квалифициран или наема квалифициран персонал за извършване на една или повече от следните дейности, за да се гарантира съответствието с изискванията, определени в член 5:
 - i) инспекции;

- ii) вземане на проби;
- iii) изпитване;
- в) е установил и е в състояние да наблюдава критичните точки в процеса на производство, които може да повлияят върху качеството и идентичността на ГРМ, и води документация за резултатите от това наблюдение; и
- г) разполага със системи, които гарантират изпълнението на изискванията относно партидите съгласно член 19 и издаването на официалния етикет съгласно член 20.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 31 за допълване на параграф 1 от настоящия член чрез определяне на един или и на двата от следните елементи:

- а) процедурата за подаване на заявления за разрешение от професионалния оператор;
- б) конкретни действия, които трябва да бъдат предприети от компетентния орган, за да се потвърди съответствието с параграф 1, букви а)—г) от настоящия член.

Член 12

Отнемане или изменение на разрешението на професионален оператор

1. Когато професионален оператор, получил разрешение съгласно член 11, вече не отговаря на изискванията, посочени в член 10, параграф 1, буква в), член 10, параграф 5 и член 11, параграф 1, компетентният орган изисква от професионалния оператор да предприеме корективни действия в рамките на определен срок.
2. Компетентният орган незабавно отнема или изменя разрешението, по целесъобразност, ако получилият разрешение професионален оператор не предприеме посочените в параграф 1 корективни действия в определения срок.
3. Ако компетентният орган стигне до заключението, че разрешението на професионалния оператор е получено чрез измама, компетентният орган налага подходящи санкции на професионалния оператор.
4. Когато по причини, различни от прекратяване на дейността, професионалният оператор временно или постоянно престане да извършва дейностите, които са били предмет на разрешението, професионалният оператор отправя искане за временно прекратяване или отнемане на разрешението в съответствие с инструкциите на компетентния орган.

Член 13

Официален надзор от страна на компетентните органи

1. За целите на дейностите на професионалните оператори под официалния надзор на компетентните органи, компетентните органи извършват редовни проверки, за да гарантират, че професионалните оператори изпълняват изискванията, посочени в член 11, параграф 1.
2. Проверките, посочени в параграф 1 от настоящия член, се състоят от официални инспекции и от вземане на проби и изпитване на ГРМ, за да се потвърди съответствието с изискванията, посочени в член 5, когато е необходимо.

Честотата на тези проверки се определя въз основа на оценка на потенциалния риск от несъответствие на ГРМ с тези изисквания.
3. Проверките, посочени в параграф 1, могат да включват въвеждането на референтни системи за генетична проверка на идентичността на ГРМ, като например биохимични и молекулярни техники.

Глава IV

Регистрация на базовия източник и определяне на границите на районите на произход

Член 14

Определяне на границите на районите на произход за някои категории

1. За съответните растителни видове с базови източници, предназначени за производството на ГРМ от категориите „идентифициран“ и „селекциониран“, държавите членки определят границите на районите на произход.
2. Компетентните органи изготвят и публикуват на уебсайтовете си карти с нанесени граници на районите на произход. Те предоставят тези карти на Комисията и на компетентните органи на останалите държави членки чрез FOREMATIS.

Член 15

Национален регистър на базовите източници

1. Всяка държава членка създава, публикува в електронен формат и поддържа в актуализиран вид национален регистър на базовите източници на различните растителни видове, одобрени на нейната територия съгласно членове 4, 6 и 22.

Тя предоставя този регистър в електронен формат на Комисията и на останалите държави членки чрез FOREMATIS и във формата, използван от системата.

2. Държавите членки използват формата, използван от FOREMATIS за представяне на всяка одобрена единица в националния регистър.
3. Националният регистър включва най-малко следните елементи:
 - а) научното наименование на рода и вида и когато е целесъобразно – общоприетото наименование на официален език на институциите на Съюза;
 - б) категорията ГРМ;
 - в) вида базов източник;
 - г) регистрационния номер;
 - д) местонахождението на основния източник, т.е. кратко наименование, когато е целесъобразно, и един от следните набори от данни:
 - і) при категорията „идентифициран“ — район на произход и географското положение или положения, определени от ширината, дължината и височината, или обхвата на ширината, дължината и височината;

- ii) при категорията „селекциониран“ — район на произход и географското положение или положения, определени от ширината, дължината и височината, или обхвата на ширината, дължината и височината;
 - iii) при категорията „окачествен“ — точното географско положение или положения, определени от ширината, дължината и височината или обхвата на ширината, дължината и височината, където се отглежда базовият източник;
 - iv) при категорията „изпитан“ — точното географско положение или положения, определени от ширината, дължината и височината или обхвата на ширината, дължината и височината, където се отглежда базовият източник;
- е) размера на всеки източник на посевен материал, семепроизводствено насаждение или семепроизводствена градина, посочен в хектари или брой дървета;
- ж) произход:
- i) посочване дали базовият източник е местен, неместен или с неизвестен произход, а ако е местен — дали е автохтонен или не;
 - ii) информация за произхода, ако е известен;

- iii) в случай на семепроизводствена градина — региона или районите на произход или друга съответна географска информация, където първоначално са се намирали компонентите ѝ, ако е известна;
- з) една или повече цели на използване на ГРМ, посочени в член 3, точка 1;
- и) друга информация от значение за базовия източник;
- й) в случай на ГРМ от категорията „изпитан“ — обозначение дали:
 - i) е разрешен за отглеждане като генетично модифициран организъм в Съюза съгласно член 19 от Директива 2001/18/ЕО или членове 7 и 19 от Регламент (ЕО) № 1829/2003 и че отглеждането не е изключено във въпросната държава членка в съответствие с член 26б от Директива 2001/18/ЕО;
 - ii) съдържа или се състои от получено чрез НГТ растение от категория 1 съгласно определението в член 3, точка 13 от Регламент (ЕС) 2026/...⁺;
 - iii) съдържа или се състои от получено чрез НГТ растение от категория 2 съгласно определението в член 3, точка 14 от Регламент (ЕС) 2026/...⁺;

⁺ Службата за публикации: моля, въведете номера на регламента относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и храните и фуражите, произведени от тях, както е посочено в съображение 35.

- к) в случай на ГРМ от категориите „окачествен“ и „изпитан“ — информация за мястото на производство на потомството на родители на фамилия, клонове или клонови колекции, което означава мястото или точното географско положение, където е произведен ГРМ;
- л) когато базата данни на компетентния орган е публично достъпна — връзка към тази база данни, включително основните сертификати и кодовете, съответстващи на съответните одобрени единици, или връзка към платформата, посочена в член 18, параграф 9, буква б);
- м) информация относно критериите за селекция, прилагани за одобрението на базовия източник в съответствие с приложения II—V, според случая, както и документация или доказателства, използвани за определяне на произхода на съответния базов източник.

Местонахождението на базовия източник, посочено в първа алинея, буква д), се указва, като се използва единната координатна система, уточнена с FOREMATIS.

За целите на първа алинея, буква ж), подточка iii), за семепроизводствени градини, представляващи по-напреднал етап на селекция, може да се използва информация от регистрите за селекция вместо информация за произхода и региона или районите на произход.

4. Чрез дерогация от член 4 компетентните органи незабавно вписват в националните си регистри, посочени в параграф 1 от настоящия член, включения базов източник, преди ... [пет години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] в националните си регистри, посочени в член 10, параграф 1 от Директива 1999/105/ЕО, без да прилагат процедурата за регистрация, предвидена в параграф 2 от същия член.

Член 16

Списък на Съюза на одобрените базови източници

Въз основа на националните регистри, създадени от всяка държава членка в съответствие с член 15, Комисията публикува списък, озаглавен „Списък на Съюза на одобрените базови източници за производство на горски репродуктивен материал“.

Този списък се предоставя в електронен вид чрез FOREMATIS.

Глава V

Основен сертификат, етикетиране и опаковане

Член 17

Добиване и събиране от базов източник

1. В разумен срок преди добиването професионалният оператор уведомява компетентния орган за намерението си да добива ГРМ, за да може компетентният орган да организира официален контрол.
2. Когато ГРМ от изброените в приложение I дървесните видове и техните хибриди се добива за цели, различни от предлагането му на пазара като ГРМ в рамките на Съюза, професионалният оператор посочва това в уведомлението, посочено в параграф 1 от настоящия член.
3. По време на събирането и преработката на ГРМ, преди предлагането на пазара или директната употреба, на добития ГРМ се поставя временен етикет, издаден от професионалният оператор, който съдържа уникален номер на базовия източник, датата на събиране, името на професионалният оператор и събраното количество. Този етикет се заменя с официалния етикет след като бъдат изпълнени съответните изисквания.
4. Компетентният орган може да определи техническите условия, които трябва да се вземат предвид по време на добиването и събирането.

5. Професионалният оператор, отговорен за добиването на ГРМ гарантира, че добиването не застрашава възстановяването на одобрен базов източник за целите на съхранението на горските генетични ресурси.
6. В съответствие с приложимите международни стандарти професионалният оператор, който отговаря за добиването, извличането, почистването и опаковането на ГРМ, гарантира, че партидите семенни единици и частите от партиди растения са достатъчно хомогенни преди предлагането на пазара или употребата.
7. Професионалните оператори съхраняват и при поискване предоставят на компетентния орган документация, съдържаща данни за всички пратки, които са били задържани и пуснати на пазара, за период от най-малко 10 години.

Член 18

Основен сертификат

1. Основният сертификат за идентичност (наричан по-нататък „основният сертификат“) удостоверява, че ГРМ отговаря на едно от следните условия:
 - а) получен е от една единица одобрен базов източник в съответствие с член 4, параграф 2, седма алинея;
 - б) получен е от последващо вегетативно размножаване в съответствие с член 19, параграф 2;
 - в) получен е от смесване на партиди семена или части от партиди растения в съответствие с член 19, параграф 3;

- г) внася се и официалният му сертификат се заменя в съответствие с член 27, параграф 3, буква а).
2. Компетентните органи издават основния сертификат за ГРМ, имащ уникален код, при подаване на заявление от професионален оператор, възможно най-скоро след добиването на ГРМ или извличането на семената, в зависимост от обстоятелствата и естеството на ГРМ, или след вноса на ГРМ, и в него се посочва уникалният регистрационен номер на базовия източник.
3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на съдържанието и образците на основния сертификат, и по-специално за:
- а) образеца на основен сертификат за ГРМ, добит от източници на посевен материал и семепроизводствени насаждения;
 - б) образеца на основен сертификат за ГРМ, добит от семепроизводствени градини или родители на фамилия; и
 - в) образеца на основен сертификат за ГРМ, добит от клонове и клонови колекции.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

4. Когато в съответствие с член 19, параграф 2 някой професионален оператор извършва последващо вегетативно размножаване на ГРМ, този професионален оператор уведомява компетентния орган за това и съгласно параграф 2 от настоящия член се издава нов основен сертификат.
5. Когато се извършва смесване в съответствие с член 19, параграф 3, държавите членки осигуряват възможност за идентифициране на регистрационните номера на компонентите на смесите и се издава нов основен сертификат съгласно параграф 2 от настоящия член. Професионалният оператор уведомява компетентния орган за намерението си да извърши смесване в рамките на разумен период преди извършването му. Компетентният орган може да реши да упражни надзор върху процеса на смесване.
6. Когато партида, посочена в член 19, параграф 1, е разделена на по-малки партии, които не се обработват еднакво и са подложени на последващо вегетативно размножаване, съгласно параграф 2 от настоящия член се издава нов основен сертификат, в който се посочва кодът на предишния основен сертификат.
7. По искане на професионалния оператор компетентните органи издават основен сертификат съгласно параграф 2, който заменя основния сертификат, издаден съгласно Директива 1999/105/ЕО. В този случай основният сертификат съдържа следната декларация: „Базовият източник отговаря на изискванията на Директива 1999/105/ЕО.“.

8. Основният сертификат може да бъде издаден в електронен вид (наричан по-нататък „електронен основен сертификат“).

Комисията може да приеме актове за изпълнение, с които да определи техническите правила за издаването на електронни основни сертификати и за използването на електронни подписи, за да гарантира съответствието на електронните основни сертификати с настоящия член, както и подходящ, надежден и ефективен начин за издаването им. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

9. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 31 за допълване на настоящия член чрез определяне на правила относно:

- а) цифровото записване на основните действия, свързани с проверката на изискванията за одобряване на базовия източник, довела до издаването на основния сертификат;
- б) създаването на централизирана платформа, която да свързва всички държави членки и Комисията, за да се улеснят обработката, достъпът и използването на основните сертификати.

10. Всяка държава членка изготвя и поддържа в актуализиран вид национален списък на издадените основни сертификати и при поискване предоставя този списък на Комисията и на останалите държави членки.

11. Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на правила относно:
- а) процедурите и техническите правила, които да гарантират издаването на точни и надеждни основни сертификати и да предотвратят рисковете от измама;
 - б) процедурите, които да се следват в случай на отнемане на основни сертификати и за издаването на заместващи основни сертификати;
 - в) правилата за издаването на заверени копия на основните сертификати.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

Член 19

Партиди

1. По време на всички етапи на производството и предлагането на пазара ГРМ се съхранява разделен на партиди, като се посочват отделните одобрени единици и основния сертификат, след като бъде издаден.

Всяка партида ГРМ се идентифицира чрез следните елементи:

- а) код на партидата; по време на добиването кодът на партидата може да служи като код на основния сертификат докато основният сертификат бъде издаден от компетентния орган;

- б) целта или целите, посочени в член 3, точка 1;
- в) кода на основния сертификат, след като бъде издаден;
- г) научното наименование на рода и вида и когато е целесъобразно – общоприетото наименование на някой официален език на институциите на Съюза;
- д) категорията ГРМ;
- е) вида базов източник;
- ж) регистрационния номер;
- з) района на произход за ГРМ от категориите „идентифициран“ или „селекциониран“, или друг ГРМ, когато е приложимо;
- и) произхода, когато е приложимо, и посочване дали базовият източник е местен, неместен или с неизвестен произход, а ако е местен — дали е автохтонен или не;
- й) при семенни единици — годината на узряване;
- к) възрастта и вида на посадъчен материал от разсад или резници, независимо дали са подрязани, транспланти, или са в контейнери;

- л) за категорията „изпитван“ се посочва дали ГРМ:
- i) е разрешен за отглеждане като генетично модифициран организъм в Съюза съгласно член 19 от Директива 2001/18/ЕО или членове 7 и 19 от Регламент (ЕО) № 1829/2003 и че отглеждането не е изключено във въпросната държава членка в съответствие с член 26б от Директива 2001/18/ЕО;
 - ii) съдържа или се състои от получено чрез НГТ растение от категория 1 съгласно определението в член 3, точка 13 от Регламент (ЕС) 2026/...⁺;
 - iii) съдържа или се състои от получено чрез НГТ растение от категория 2 съгласно определението в член 3, точка 14 от Регламент (ЕС) 2026/...⁺.
2. Без да се засяга параграф 1, професионалните оператори съхраняват отделно всеки ГРМ, който е подложен на последващо вегетативно размножаване, и го идентифицират като такъв. В такива случаи ГРМ, произведен от това последващо вегетативно размножаване, се поставя в същата категория като първоначалния ГРМ.

⁺ Службата за публикации: моля, въведете номера на регламента относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и храните и фуражите, произведени от тях, както е посочено в съображение 35.

3. Без да се засяга параграф 1, при смесването на партиди семена или части от партиди растения се спазва едно или повече от следните условия, според случая:
- а) в рамките на категориите „идентифициран“ или „селекциониран“ смесването се прилага за партиди семена, получени от две или повече одобрени единици в един район на произход;
 - б) смесването се извършва само в рамките на един и същ вид, район на произход и категория;
 - в) при смесване на партиди семена от източници на посевен материал и семепроизводствени насаждения в категорията „идентифициран“ новата смесена партида се сертифицира като „партиди семена, получени от източник на посевен материал“;
 - г) при смесване на партиди семена, получени от неместен базов източник, с партиди семена от базов източник с неизвестен произход новата смесена партида се сертифицира като партида „с неизвестен произход“;
 - д) при смесване на партиди семена, получени от една одобрена единица през същата година или различни години на зреене, се записват действителните години на зреене и съотношението на семената от всяка година;

- е) при смесване на части от партии растения, получени от една одобрена единица през една или различни години на събиране, се записват действителните години на събиране и съотношението на частите от растения от всяка година.

При смесване съгласно първа алинея, буква а), в) или г), идентификационният код на района на произход може да се използва вместо регистрационния номер, посочен в параграф 1, буква ж). Получената партида се смесва по такъв начин, че да стане хомогенна.

Член 20

Официален етикет и документ на професионалния оператор

1. За всяка партида ГРМ, предназначена за предлагане на пазара, се издава и отпечатва официален етикет, на който се посочва кодът на основния сертификат и кодът на партидата и който се издава и отпечатва от:
 - а) компетентния орган; или
 - б) оторизирания професионален оператор или лице, с което този професионален оператор е сключил договор под официалния надзор на компетентния орган.

Този официален етикет удостоверява съответствието с изискванията на членове 5 и 19 и когато е приложимо – на член 8.

Не е необходимо да се издава и отпечатва официален етикет в случай на партида ГРМ, държана и предлагана за продажба. В този случай обаче се посочват кодът на основния сертификат и кодът на партидата.

2. Официалният етикет гарантира уникалната идентификация и проследимостта на партидата, като придружава тази партида по време на предлагането на пазара, както е посочено в параграф 1.
3. Когато доставя партиди ГРМ на друг потребител, в допълнение към официалния етикет професионалният оператор издава и отпечатва документ на професионалния оператор за всяка доставена партида, който може да се комбинира с известие за доставка или фактура.
4. Официалните етикети:
 - а) са автентични и точни;
 - б) се съставят на един или повече от официалните езици на институциите на Съюза и когато е уместно — на един от официалните езици на държавата членка на местоназначение.
5. Официалният етикет съдържа всички елементи, изброени в член 19, параграф 1, букви а) — д), ж) и л), както и:
 - а) регистрационния код на професионалния оператор доставчик, който издава официалния етикет или на когото компетентният орган е издал официалния етикет; и

- б) в случай на ГРМ от категорията „изпитан“, когато базовият източник е одобрен съгласно член 23 — текста „временно одобрен“.

Официалният етикет може да съдържа неофициална част, която включва един или повече елементи от документа на професионалния оператор, посочен в параграф 7 от настоящия член.

Официалният етикет може освен това да включва цифров елемент, като например QR код, съдържащ който и да е от елементите, посочени в настоящия параграф.

- 6. Официалният етикет се прикрепя към външната страна на опаковките, връзките, мрежите, контейнерите или отделните растения. Когато официалният етикет е съчетан с растителен паспорт, се прилага член 88 от Регламент (ЕС) 2016/2031.

- 7. Документът на професионалния оператор съдържа:

- а) всички елементи, посочени в параграф 5, първа алинея;
- б) всички елементи, посочени в член 19, параграф 1, които не са посочени в параграф 5 от настоящия член;
- в) името и адреса на професионалния оператор;
- г) количеството на доставения ГРМ;
- д) когато е приложимо, държавата членка или държавите членки на производство на въпросния ГРМ;

- е) когато е приложимо, третата държава на произход на въпросния ГРМ;
- ж) името и адреса на получателя на въпросния ГРМ;
- з) датата на издаване на документа на професионалния оператор;
- и) кода на документа на професионалния оператор;
- й) обозначение дали ГРМ е вегетативно размножен; и
- к) допълнителната информация в случай на партии семена, посочена в член 5, параграф 3; обаче в случай на малки количества семена, както е указано в член 5, параграф 3, не се изисква информацията, упомената в букви б) и г) от същия параграф, да бъде посочена в документа на професионалния оператор.

8. В допълнение към елементите, изброени в параграф 7, документът на професионалния оператор може да включва:

- а) обозначение дали ГРМ е получен от автохтонен или неавтохтонен базов източник, ако е регистриран като такъв съгласно член 15, параграф 3, буква ж);
- б) всякаква допълнителна информация, която професионалният оператор счита за подходяща за предлагането на пазара на въпросния ГРМ.

9. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които да определя формата, размера, формата и цвета на официалния етикет и на документа на професионалния оператор за всички или за конкретни категории или други видове ГРМ.

В тези актове за изпълнение се посочват следните елементи:

- а) обозначение на съдържанието;
- б) цвета на етикета за конкретни категории или други видове ГРМ;
- в) допълнителна информация в случай на семена и малки количества семена;
- г) допълнителна информация за конкретни родове или видове.

Когато определя цвета на етикета съгласно втора алинея, буква б) от настоящия параграф, Комисията взема предвид Схемата на ОИСП за горските семена и растения и други приложими международни стандарти.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

Държавите членки могат да решат да не прилагат актовете за изпълнение, приети съгласно настоящия параграф, по отношение на използването на цвета за официалния етикет и документа на професионалния оператор, както е посочено във втора алинея, буква б) от настоящия параграф.

10. Официалният етикет или документът на професионалния оператор може да бъде издаден в електронна форма (наричан по-нататък „електронен официален етикет“ или „електронен документ на професионалния оператор“). В такъв случай въпросният ГРМ се придружава от отпечатана препратка, като например QR код.

Комисията може да приема актове за изпълнение, с които да определя техническите правила за издаването на електронни официални етикети или електронни документи на професионалния оператор, за да гарантира съответствието им с настоящия член, както и подходящ, надежден и ефективен начин за издаването им. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

11. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 31 за допълване на настоящия член чрез определяне на правила относно:

- а) цифровото записване на основните действия за производството и предлагането на пазара на ГРМ, предприети от професионалните оператори и компетентните органи, които водят до издаването на официалните етикети и документите на професионалния оператор;
- б) създаването на централизирана платформа, която да свързва държавите членки и Комисията, за да се улеснят обработката, достъпът до тези записи и използването им.

Член 21

Опаковане на семенни единици

Семенните единици се предлагат на пазара само в затворени опаковки, включително запечатани мрежи или други контейнери. Тези опаковки се запечатват по такъв начин, че всякакъв вид отваряне да е видимо и проследимо.

В случай на рекалцитрантни семена не се изисква запечатване.

Глава VI

Дерогации от член 4

Член 22

Одобряване от професионални оператори на базов източник, предназначен за производството на ГРМ от категорията „идентифициран“

1. Чрез дерогация от член 4, параграф 1 при одобрение от Комисията компетентните органи могат да разрешават на професионалните оператори да одобряват базови източници, предназначени за производството на ГРМ от категорията „идентифициран“ за определени видове, ако са изпълнени следните условия:
 - а) районът на произход, в който се намира базовият източник, е изложен на екстремни метеорологични и климатични условия;

- б) тези екстремни метеорологични и климатични условия оказват въздействие върху репродуктивния цикъл на базовия източник и намаляват честотата на годините на обилно плодосене, с което намаляват честата наличност на висококачествен ГРМ;
 - в) мястото на добиване е отдалечено и достъпът до него е много труден за компетентните органи по време на добиването на ГРМ.
2. Комисията приема акт за изпълнение, с който дава одобрение за всяка държава членка за определен период. Одобрението се дава по искане на съответната държава членка.
- Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

Член 23

Временно одобрение на базов източник, предназначен за производството на ГРМ от категорията „изпитан“

1. Чрез дерогация от член 4, параграф 2 държавите членки могат да одобрят даден базов източник, предназначен за производството на ГРМ от категорията „изпитан“ за максимален период от 10 години, когато предварителните резултати от генетичната оценка или сравнителните изпитвания, посочени в приложение V, потвърждават предположението, че след приключването на изпитванията базовият източник ще отговаря на изискванията за одобряване съгласно настоящия регламент.

2. Комисията може да приеме акт за изпълнение, в който се определят максималният брой одобрени единици и максималният размер на площта, които могат да бъдат предмет на такова одобрение.

Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

Член 24

Временни експерименти за търсене на по-добри алтернативи за определени аспекти на настоящия регламент

1. Чрез дерогация от членове 4 и 5 Комисията може да приема актове за изпълнение, с които се определят подробни правила за организирането на временни експерименти за търсене на по-добри алтернативи за определени аспекти на настоящия регламент, свързани с изброените в приложение I дървесни видове и техните хибриди, изискванията за одобряване на базовия източник и производството и предлагането на пазара на ГРМ.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

Такива експерименти се провеждат само ако участват най-малко две държави членки, по тяхно искане.

Тези експерименти могат да бъдат под формата на технически или научни опити за проверка на осъществимостта и целесъобразността на новите изисквания в сравнение с посочените в членове 4 и 5.

2. В актовете за изпълнение, посочени в параграф 1, се уточняват един или повече от следните елементи:
- а) засегнатите дървесни видове и ако е целесъобразно – мястото на произход;
 - б) условията на експериментите за всеки дървесен вид или хибрид;
 - в) продължителността на експеримента;
 - г) задълженията за наблюдение и докладване на участващите държави членки.
3. В актовете за изпълнение, посочени в параграф 1, се взема предвид развитието на:
- а) методите за определяне на произхода на базовия източник, включително чрез използването на биохимични и молекулярни техники;
 - б) методите за съхранение и устойчиво използване на горските генетични ресурси, като се вземат предвид приложимите международни стандарти;
 - в) методите за производство и размножаване, включително чрез използването на иновативни производствени процеси;

- г) методите за проектиране на схеми за кръстосване на компонентите на базовия източник;
- д) методите за оценка на характеристиките на базовия източник и на ГРМ;
- е) методите за контрол на съответния ГРМ.

Актовете за изпълнение, посочени в параграф 1, се адаптират според развитието на техниките за производството на съответния ГРМ и се основават на всички сравнителни опити и изпитвания, проведени от държавите членки.

- 4. Комисията разглежда резултатите от проведените съгласно настоящия член експерименти и ги обобщава в доклад, като посочва, където е необходимо, че член 1, член 4 или член 5 трябва да бъде изменен.

Член 25

Разрешение за приемане на по-строги или допълнителни изисквания

- 1. Чрез дерогация от член 4 Комисията може да приема акт за изпълнение, за да разреши на някоя държава членка по нейно искане:
 - а) по отношение на изискванията за одобряването на базов източник и производството на ГРМ да приеме по-строги изисквания за производство от посочените в член 4 или допълнителни изисквания за производство, на цялата територия на съответната държава членка или на част от нея, при условие че тези изисквания не налагат, нито водят до забрани или ограничения за въвеждането или движението в рамките на територията на Съюза и през нея на ГРМ, който е в съответствие с настоящия регламент;

- б) да ограничи на територията си одобряването на базов източник, предназначен за производството на ГРМ от категорията „идентифициран“;
- в) да забрани предлагането на пазара на крайния потребител с цел засяване или засаждане на цялата си територия или на част от нея на посочения ГРМ, когато този ГРМ не е подходящ за екологичните условия в горското стопанство на съответната държава членка и за съответните цели.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

2. Искането на държавата членка, посочено в параграф 1, включва:

- а) проекторазпоредбите, съдържащи предложените изисквания; и
- б) обосновка на необходимостта и пропорционалността на тези изисквания.

3. Разрешението, посочено в параграф 1, се дава само ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) с исканите мерки се осигурява постигането на поне една от следните цели:
 - i) подобряване на качеството на съответния ГРМ;
 - ii) опазване на околната среда, като например адаптиране към изменението на климата, подобряване на биологичното разнообразие или възстановяване на горските екосистеми и подпомагане на тяхното функциониране;

- б) исканите мерки са необходими и са пропорционални на поставената цел съгласно буква а); и
 - в) мерките са обосновани въз основа на специфичните климатични и екологични условия в съответната държава членка.
4. Държавите членки, които са приели допълнителни или по-строги изисквания съгласно член 7 от Директива 1999/105/ЕО, гарантират до... [шест години от датата на влизане в сила на настоящия регламент], че тези мерки са в съответствие с настоящия регламент. Те информират Комисията и останалите държави членки за действията, предприети за осигуряване на съответствието.

Глава VII

Внос на ГРМ

Член 26

Внос въз основа на еквивалентност по отношение на Съюза

1. ГРМ от трети държави се внася в Съюза само ако съгласно параграф 2 се установи, че този ГРМ отговаря на изисквания, еквивалентни на приложимите към ГРМ, произвеждан и предлаган на пазара в Съюза.

2. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които да реши, че ГРМ от конкретни родове, видове, категории и когато е целесъобразно – получен от конкретни видове базови източници или конкретен район на произход, произведен в трета държава, отговаря на изисквания, еквивалентни на приложимите за ГРМ, произвеждан и предлаган на пазара в Съюза.

Комисията приема тези актове за изпълнение само въз основа на следното:

- а) задълбочено проучване на информацията и данните, предоставени от съответната трета държава;
- б) задоволителния резултат от одита, извършен от Комисията в съответната трета държава, когато Комисията е преценила, че този одит е необходим;
- в) дали тази трета държава участва в Схемата на ОИСР за горските семена и растения.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2, и определят подходящи условия за внос.

3. При приемането на актовете за изпълнение, посочени в параграф 2 от настоящия член, Комисията преценява дали чрез системите за одобряване и регистрация на базов източник и за последващо производство и предлагане на пазара на ГРМ от този базов източник, използвани в съответната трета държава, се предоставят същите гаранции като предвидените в членове 4, 5 и когато е приложимо – в член 14, за категориите „идентифициран“, „селекциониран“, „окачествен“ и „изпитан“.

4. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2, по искане на поне една държава членка Комисията може да приеме акт за изпълнение, за да разреши временно вноса на ГРМ от определени видове от трета държава, който не отговаря на изискванията на посочените параграфи, ако:

- а) е налице недостиг на ГРМ от въпросния вид в една или повече държави членки, като например недостиг, причинен от екстремни метеорологични явления, горски пожари, болести, огнища на вредители, бедствия или други неблагоприятни събития, и този недостиг не може да бъде преодолян от останалите държави членки или трети държави, за които е предоставена еквивалентност в съответствие с параграф 2; и
- б) съответната държава членка или държави членки са представили доказателства за този недостиг на ГРМ и причините за него.

В тези актове за изпълнение се определят условията за внос.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

Член 27

Уведомления и сертификати за ГРМ, внесени от трети държави

1. Професионален оператор, който извършва внос на ГРМ в Съюза, информира предварително съответния компетентен орган за вноса чрез системата за управление на информацията относно официалния контрол (IMSOC), посочена в член 131 от Регламент (ЕС) 2017/625.
2. Внесеният ГРМ се придружава от:
 - а) сертификат на ОИСП или еквивалентен официален сертификат, издаден от третата държава на произход;
 - б) етикет на ОИСП или еквивалентен официален етикет; и
 - в) документация, съдържаща подробна информация за този ГРМ, предоставена от професионалния оператор в посочената трета държава.
3. След извършването на внос на ГРМ в Съюза компетентният орган на съответната държава членка:
 - а) заменя сертификата на ОИСП или еквивалентния официален сертификат, посочен в параграф 2, буква а), с нов основен сертификат, издаден в тази държава членка; и

- б) заменя етикета на ОИСР или еквивалентния официален етикет, посочен в параграф 2, буква б), с нов официален етикет или прикрепя нов официален етикет към този етикет на ОИСР или еквивалентния официален етикет; новият официален етикет се придружава от документ на професионалния оператор.
4. Новият основен сертификат и новият официален етикет, посочени в параграф 3, съответно букви а) и б), съдържат препратка към съответните оригинални документи.

Глава VIII

Официален контрол

Член 28

Официален контрол върху ГРМ

1. Държавите членки определят своя компетентен орган или органи и им възлагат отговорността да организират или извършват официален контрол и други официални дейности. Тези компетентни органи могат да бъдат същите органи като определените в съответствие с член 4 от Регламент (ЕС) 2017/625.

2. Компетентните органи разполагат с механизми, с които да гарантират:
- а) ефективността и целесъобразността на официалния контрол и другите официални дейности;
 - б) безпристрастността, качеството и последователността на официалния контрол и другите официални дейности;
 - в) че служителите, които извършват официален контрол и други официални дейности, нямат конфликт на интереси;
 - г) че служителите, които извършват официален контрол и други официални дейности, са подходящо квалифицирани, опитни и обучени за изпълнението на своите задължения; и
 - д) че служителите разполагат с подходящи съоръжения и оборудване за извършването на официалния контрол и другите официални дейности.

За целите на първа алинея, буква в) търговските дейности, свързани с ГРМ, които се извършват от служителите на компетентните органи от името на тяхната държава членка, не представляват конфликт на интереси.

3. Компетентните органи разполагат със законовите правомощия да извършват официален контрол и други официални дейности и могат да се опрат на действащи правни процедури, за да гарантират, че служителите имат достъп до помещенията на професионалните оператори и документите, съхранявани от тях.

4. Компетентните органи извършват официален контрол на всички професионални оператори по основан на риска метод и с необходимата честота, като се вземат предвид:
 - а) установените рискове от неспазване на настоящия регламент и развитието на тези рискове;
 - б) дейностите под контрола на професионалните оператори; и
 - в) всякаква информация, която сочи, че има вероятност купувачите на ГРМ да бъдат подведени, по-специално по отношение на естеството, идентичността, свойствата, състава, количеството, държавата на произход или мястото на произход на ГРМ.
5. Държавите членки могат да събират такси или налози за покриване на разходите за официалния контрол и другите официални дейности.
6. Държавите членки гарантират наличието на подходящи финансови средства за осигуряване на персонала и другите ресурси, необходими на компетентните органи за извършването на официалния контрол и другите официални дейности. Това се прилага и в случай на делегиране на определени задачи, свързани с официалния контрол, и на определени задачи, свързани с други официални дейности.

7. Компетентните органи могат да делегират определени задачи, свързани с официалния контрол, на органи с делегирани правомощия или физически лица съгласно член 28, параграф 1 и членове 29—31, с изключение на член 29, буква б), подточка iv) от Регламент (ЕС) 2017/625. Компетентните органи, които са делегирали определени задачи, свързани с официалния контрол, или определени задачи, свързани с други официални дейности, на органи с делегирани правомощия или на физически лица, организират одити или инспекции на тези органи или лица, когато това е необходимо, за да се гарантира правилното изпълнение на тези задачи. Компетентните органи избягват дублирането на одити и инспекции, като вземат предвид всяка акредитация на органите с делегирани правомощия в съответствие със стандартите, приложими към делегираните задачи.
8. Държавите членки правят необходимото Комисията да бъде информирана за данните за връзка и за всякакви промени по отношение на компетентните органи, определени в съответствие с параграф 1. Държавите членки предоставят и публичен достъп до тази информация, включително в интернет.
9. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които да определя правила за еднакви практически условия за извършването на официалния контрол с цел проверка на съответствието с правилата относно ГРМ по отношение на:
- а) определянето на механизмите, посочени в параграф 2;
 - б) специфичните задължения за докладване на органите с делегирани правомощия и физическите лица, посочени в параграф 7.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

10. Решение, взето от компетентния орган съгласно член 66, параграфи 3 и 6, член 137, параграф 3 или член 138, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/625, по отношение на физически или юридически лица, може да бъде обжалвано от тези лица в съответствие с националното право.
11. Методите, използвани за вземане на проби и за лабораторни анализи, изпитвания и диагностика с цел определяне на информацията, посочена в член 5, параграф 3, трябва да са в съответствие с правилата на Международната асоциация за изпитване на семена или други сравними международни стандарти, с които се установяват тези методи или критериите за ефективност на тези методи.

Член 29

Прозрачност на официалния контрол

Компетентните органи извършват официалния контрол при висока степен на прозрачност. Те предоставят на обществеността съответната информация относно организацията и извършването на официалния контрол, включително чрез публикуване в интернет.

Член 30

Контрол от страна на Комисията в държавите членки

Експерти на Комисията могат да извършват контрол във всяка държава членка, включително одити, за да проверят прилагането на правилата и функционирането на националните системи за контрол, включени в настоящия регламент.

Такива проверки се организират в сътрудничество с компетентните органи на държавите членки. Те се извършват по основан на риска метод и могат да включват проверки на място.

Държавите членки предприемат подходящи последващи мерки за отстраняване на евентуалните специфични или системни недостатъци, установени чрез контрола съгласно настоящия член.

Глава IX

Процедурни разпоредби

Член 31

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочени в член 2, параграф 3, член 4, параграф 3, член 5, параграф 7, член 8, член 9, параграф 5, член 11, параграф 2, член 18, параграф 9 и член 20, параграф 11, се предоставя на Комисията за срок от пет години от ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 2, параграф 3, член 4, параграф 3, член 5, параграф 7, член 8, член 9, параграф 5, член 11, параграф 2, член 18, параграф 9 и член 20, параграф 11, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 2, параграф 3, член 4, параграф 3, член 5, параграф 7, член 8, член 9, параграф 5, член 11, параграф 2, член 18, параграф 9 и член 20, параграф 11, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 32

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите, учреден с член 58, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета²⁴. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

²⁴ Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj>).

Когато становището на комитета трябва да бъде получено чрез писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, ако в рамките на срока за даване на становище председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета отправят такова искане.

Глава X

Докладване, санкции и изменения

на регламенти (ЕС) 2016/2031 и (ЕС) 2017/625

Член 33

Докладване

1. До ... [10 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] и на всеки пет години след това държавите членки предават на Комисията доклад относно:
 - а) количествата сертифициран ГРМ по категория на година;
 - б) броя на приетите национални планове за действие при непредвидени обстоятелства, посочени в член 9;
 - в) информация за наличните и имащи отношение уебсайтове и ръководства за лесовъди, предоставящи съвети относно най-доброто използване на ГРМ;

- г) количествата внесени от трети държави ГРМ по род и вид, както е посочено в член 26;
 - д) санкциите, наложени в съответствие с член 34; и
 - е) броя на регистрираните професионални оператори.
2. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя техническия формат за доклада, предвиден в параграф 1 от настоящия член, включително по отношение на цифровото подаване и обработка. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 32, параграф 2.

Член 34

Санкции

1. Държавите членки установяват система от санкции, приложими при нарушение на настоящия регламент, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки незабавно нотифицират на Комисията тези разпоредби и мерки и я нотифицират незабавно за всяко последващо изменение, което ги засяга.
2. Държавите членки гарантират, че финансовите санкции, приложими за нарушения на настоящия регламент, извършени чрез измамни или подвеждащи практики, съгласно националното право съответстват най-малко на икономическата изгода за професионалния оператор или по целесъобразност на процент от оборота му.

3. Когато е приложимо, държавите членки могат да решат да прилагат правилата относно санкциите, предвидени в член 139 от Регламент (ЕС) 2017/625.

Член 35

Изменения на Регламент (ЕС) 2016/2031

Регламент (ЕС) 2016/2031 се изменя, както следва:

- 1) В член 37 параграф 4 се заменя със следното:

„4. Когато е целесъобразно, Комисията приема акт за изпълнение, за да определи мерки за предотвратяване на наличието на регулирани некарантинни вредители от значение за Съюза по съответните растения за засаждане, както е посочено в член 36, буква е) от настоящия регламент. Когато е целесъобразно, тези актове за изпълнение се отнасят до въвеждането или движението в рамките на Съюза на тези растения. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с принципите, установени в приложение II, раздел 2 към настоящия регламент. Тези актове за изпълнение се прилагат без да се засягат мерките, приети съгласно директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 68/193/ЕИО, 98/56/ЕО, 2002/54/ЕО, 2002/55/ЕО, 2002/56/ЕО, 2002/57/ЕО, 2008/72/ЕО и 2008/90/ЕО.“

2) В член 83 се вмъква следният параграф:

„5а. В случай на растения за засаждане, произведени или предлагани на пазара в категориите „идентифициран“, „селекциониран“, „окачествен“ или „изпитан“, както е посочено в Регламент (ЕС) .../...на Европейския парламент и на Съвета ⁺, растителният паспорт се комбинира, в отделна форма, с официалния етикет, изготвен съгласно имащите отношение разпоредби на посочения регламент.

Когато се прилага този параграф,

- а) растителният паспорт за движение в рамките на територията на Съюза съдържа данните, посочени в приложение VII, част Д към настоящия регламент;
- б) растителният паспорт за въвеждане и движение в рамките на защитена зона съдържа данните, посочени в приложение VII, част Е към настоящия регламент.

* Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета от (ОВ L, ..., ELI: ...).“

3) Приложение VII се изменя в съответствие с приложение VII към настоящия регламент.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на настоящия регламент и посочете номера, датата, заглавието и данните за публикацията в ОВ на настоящия регламент в бележката под линия.

Член 36

Изменения на Регламент (ЕС) 2017/625

Регламент (ЕС) 2017/625 се изменя, както следва:

1) В член 1 се вмъква следният параграф:

„2а. Членове 8, 13 и 28—33, с изключение на член 29, буква б), подточка iv) и член 33, буква а), членове 43—46, членове 65—68, член 69, параграфи 1, 2 и 4, членове 70, 71, 72, 75, 88, 89, 102—108 и 120, член 130, параграфи 1, 2, 3, 5 и 6 и членове 131—138 се прилагат, според случая, за контрола, извършван за проверка на съответствието с изискванията, определени в Регламент (ЕС) .../...⁺;

* Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета от ... (ОВ L, ..., ELI: ...).“

2) В членове 31 и 44, член 45, параграф 3, членове 65, 66, 67, 71, 88, 102, 106, 107, 108, 120, 130, 131 и 132, член 133, параграф 1, първа алинея и член 138 думите „член 1, параграф 2“ се заменят с думите „член 1, параграфи 2 и 2а“.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на настоящия регламент и посочете номера, датата, заглавието и данните за публикацията в ОВ на настоящия регламент в бележката под линия.

Глава XI

Заклучителни разпоредби

Член 37

Отмяна на Директива 1999/105/ЕО

Директива 1999/105/ЕО се отменя.

Позоваванията на посочената отменена директива се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение VIII към настоящия регламент.

Член 38

Преходни мерки

1. ГРМ, произведен преди ... [пет години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] в съответствие с Директива 1999/105/ЕО или националните правила, може да продължи да се предлага на пазара до изчерпване на складовите наличности.
2. ГРМ, предлаган на пазара в съответствие с параграф 1, се придружава от етикет, в който се посочва, че се отнася до „ГРМ, който не е одобрен съгласно Регламент (ЕС) .../...⁺ относно производството и предлагането на пазара на горски репродуктивен материал“.

⁺ Службата за публикации: моля, въведете номера на настоящия регламент.

3. ГМР, произведен преди ... [пет години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] в съответствие с Директива 1999/105/ЕО може да продължи да се предлага на пазара въз основа на основен сертификат, издаден съгласно посочената директива.

Член 39

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от ... [пет години от датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Той е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на дървесните видове

<i>Abies alba</i> Mill.	<i>Pinus cembra</i> L.
<i>Abies cephalonica</i> Loudon	<i>Pinus contorta</i> Douglas ex Loudon
<i>Abies grandis</i> (Douglas ex D.Don) Lindl.	<i>Pinus halepensis</i> Mill.
<i>Abies nordmanniana</i> (Steven) Spach	<i>Pinus heldreichii</i> Christ
<i>Acer campestre</i> L.	<i>Pinus mugo</i> Turra
<i>Acer monspessulanum</i> L.	<i>Pinus nigra</i> J.F. Arnold
<i>Acer opalus</i> Mill.	<i>Pinus peuce</i> Griseb.
<i>Acer platanoides</i> L.	<i>Pinus pinaster</i> Aiton
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	<i>Pinus pinea</i> L.
<i>Alnus cordata</i> (Loisel.) Duby	<i>Pinus radiata</i> D. Don
<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	<i>Pinus sylvestris</i> L.
<i>Alnus incana</i> (L.) Moench	<i>Pinus taeda</i> L.
<i>Alnus lusitanica</i> Vit et al.	<i>Pinus uncinata</i> Mill. ex Mirb.
<i>Betula pendula</i> Roth.	<i>Populus</i> spp.
<i>Betula pubescens</i> Ehrh.	<i>Pyrus communis</i> var. <i>pyraster</i> L.
<i>Carpinus betulus</i> L.	<i>Prunus avium</i> (L.) L.
<i>Carpinus orientalis</i> Mill.	<i>Prunus padus</i> L.
<i>Castanea sativa</i> Mill.	<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco
<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) G. Manetti ex Carrière	<i>Quercus cerris</i> L.

Cedrus libani A. Rich.
Celtis australis L.
Ceratonia siliqua L.
Chamaecyparis lawsoniana (A. Murray bis) Parl.
Corylus colurna L.
Cupressus sempervirens L.
Fagus orientalis Lipsky
Fagus sylvatica L.
Fraxinus angustifolia Vahl
Fraxinus ornus L.
Fraxinus excelsior L.
Juglans spp.
Larix decidua Mill.
Larix kaempferi (Lamb.) Carrière
Larix sibirica Ledeb.
Malus sylvestris (L.) Mill.
Olea europaea L.
Ostrya carpinifolia Scop.
Picea abies Karst.
Picea sitchensis (Bong.) Carrière
Pinus brutia Ten.
Quercus frainetto Ten.
Quercus ilex L.
Quercus petraea (Matt.) Liebl.
Quercus pubescens Willd.
Quercus robur L.
Quercus rubra L.
Quercus suber L.
Robinia pseudoacacia L.
Salix alba L.
Sorbus aria (L.) Crantz
Sorbus aucuparia L.
Sorbus domestica L.
Sorbus torminalis (L.) Crantz
Taxus baccata L.
Thuja plicata Donn ex D.Don.
Tilia cordata Mill.
Tilia platyphyllos Scop.
Tilia tomentosa Moench
Ulmus glabra Huds.
Ulmus laevis Pall.
Ulmus minor Mill.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Изисквания за одобряването на базов източник,
предназначен за производството на ГРМ в категорията „идентифициран“

A. Общи изисквания:

1. Оценка на базовия източник

Компетентният орган оценява източника на посевен материал или семепроизводственото насаждение по отношение на целите, за които е предназначен да се използва ГРМ, както е посочено в член 3, точка 1, и определя критериите за селекция въз основа на тези цели. Тези цели се посочват в националния регистър на съответната държава членка. За производството на ГРМ от тази категория се изисква минимална или не се изисква никаква фенотипна селекция на базовия източник.

2. Произход

С помощта на исторически данни (напр. библиография или документация, съхранявана от компетентните органи, научноизследователските институти или други организации) или чрез други подходящи средства (напр. изпитвания за произход), включително чрез международно признати биохимични и молекулярни техники, се определя дали източникът на посевен материал или семепроизводственото насаждение е местен или неместен или от неизвестен произход и ако е местен, дали е автохтонен или не. При неместен базов източник се посочва произходът, ако е известен.

3. Вид на базовия източник и местонахождение

Базовият източник е източник на посевен материал или семепроизводствено насаждение от един-единствен район на произход.

Б. Специфични изисквания:

1. Брой на дърветата, от които може да се реализира добив, и на достигналите зрялост дървета

Източниците на посевен материал или семепроизводствените насаждения по възможност се състоят от една или повече групи дървета, които са достигнали зрялост. Тези дървета по възможност са добре разпределени и достатъчно многобройни на дадена площ, за да се поддържа генетичното разнообразие, в съответствие с наличните научни познания, да се избегнат неблагоприятните последици от близкородствено кръстосване и да се осигури подходящо кръстосано опрашване между посочените дървета. ГРМ се събира от оптимален брой индивиди от одобрения базов източник, като се вземат предвид природните условия.

2. Еднородност

Семепроизводствените насаждения притежават по възможност нормална степен на индивидуална изменчивост по отношение на морфологичните характеристики. При необходимост дърветата с по-лоши характеристики се премахват. Тези изисквания не се прилагат за източниците на посевен материал.

3. Характеристики за устойчивост

Източниците на посевен материал или семепроизводствените насаждения по възможност са добре приспособени към климатичните и екологичните условия, включително биотичните и абиотичните фактори, преобладаващи в района на произход. Дърветата по възможност проявяват устойчивост или поносимост към вредители и неблагоприятни климатични условия и към условията на мястото, където растат.

4. Други специфични изисквания за определени признаци и други продукти на горското стопанство

Компетентните органи оценяват източника на посевен материал или семепроизводственото насаждение по отношение на определени признаци или на производството на определени продукти на горското стопанство и когато е целесъобразно, приемат други специфични изисквания за тези признаци или продукти. Когато се прилагат такива изисквания, те се посочват в съответствие с член 15, параграф 3, буква м).

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Изисквания за одобряването на базов източник,
предназначен за производството на грм в категорията „селекциониран“

A. Общи изисквания

1. Оценка на базовия източник

Компетентният орган оценява семепроизводственото насаждение по отношение на целите, за които е предназначен да се използва ГРМ, както е посочено в член 3, точка 1, и определя критериите за селекция въз основа на тези цели. Тези цели се посочват в националния регистър на съответната държава членка.

2. Произход

С помощта на исторически данни (например библиография или документация, съхранявана от компетентните органи, научноизследователските институти или други организации) или чрез други подходящи средства (например изпитвания за произход), включително чрез международно признати биохимични и молекулярни техники, се определя дали семепроизводственото насаждение е местно или неместно или от неизвестен произход и ако е местно, дали е автохтонно или не. При неместен базов източник се посочва произходът, ако е известен.

3. Възраст и развитие

Възрастта или етапът на развитие на дърветата в семепроизводственото насаждение са такива, че да позволяват поставените за селекцията на тези дървета критерии да бъдат ясно оценени.

4. Вид на базовия източник и местонахождение

Базовият източник е семепроизводствено насаждение от един-единствен район на произход.

Б. Специфични изисквания:

1. Изолиране

- а) Цели „многофункционално горско стопанство“, „производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство“:

Семепроизводственото насаждение по възможност е достатъчно отдалечено от семепроизводствени насаждения с лошо качество от същия или от близкородствен вид, които могат да създават хибриди с въпросния вид. На това изискване се отделя специално внимание, когато семепроизводствените насаждения около автохтонни/местни семепроизводствени насаждения са неавтохтонни/неместни или са с неизвестен произход.

- б) Цел „съхранение на горските генетични ресурси“: Семепроизводственото насаждение по възможност е достатъчно отдалечено от семепроизводствени насаждения от същия или от близкородствен вид, които могат да създават хибриди с въпросния вид. На това изискване се отделя специално внимание, когато семепроизводствените насаждения около автохтонни/местни семепроизводствени насаждения са неавтохтонни/неместни или са с неизвестен произход.

2. Брой на дърветата, от които може да се реализира добив, и на достигналите зрялост дървета

- а) Цели „многофункционално горско стопанство“, „производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство“:
Семепроизводствените насаждения се състоят от една или повече групи дървета, които са достигнали зрялост. Тези дървета са добре разпределени и достатъчно многобройни на дадена площ, за да се поддържа генетичното разнообразие, да се избегнат неблагоприятните последици от близкородствено кръстосване и да се осигури подходящо кръстосано опрашване между посочените дървета.
- б) Цел „съхранение на горските генетични ресурси“: Семепроизводствените насаждения по възможност се състоят от една или повече групи дървета, които са достигнали зрялост. Тези дървета по възможност са добре разпределени и достатъчно многобройни на дадена площ, за да се поддържа генетичното разнообразие, в съответствие с наличните научни познания, да се избегнат неблагоприятните последици от близкородствено кръстосване и да се осигури подходящо кръстосано опрашване между посочените дървета. ГРМ се събира от оптимален брой индивиди от одобрения базов източник, като се вземат предвид природните условия.

3. Еднородност

- а) Цели „многофункционално горско стопанство“, „производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство“:
Семепроизводствените насаждения притежават нормална степен на индивидуална изменчивост по отношение на морфологичните характеристики. Това изискване не се прилага за производството на биомаса. При необходимост дърветата с по-лоши характеристики се премахват.

- б) Цел „съхранение на горските генетични ресурси“: Семепроизводствените насаждения притежават по възможност нормална степен на индивидуална изменчивост по отношение на морфологичните характеристики. При необходимост дърветата с по-лоши характеристики се премахват.

4. Характеристики за устойчивост

- а) Цели „многофункционално горско стопанство“, „производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство“:
Семепроизводствените насаждения са добре приспособени към климатичните и екологичните условия, включително биотичните и абиотичните фактори, преобладаващи в района на произход. Дърветата проявяват устойчивост или поносимост към вредители и неблагоприятни климатични условия и към условията на мястото, където растат.
- б) Цел „съхранение на горските генетични ресурси“: Семепроизводствените насаждения по възможност са добре приспособени към климатичните и екологичните условия, включително биотичните и абиотичните фактори, преобладаващи в района на произход. Дърветата по възможност проявяват устойчивост или толерантност към вредители и неблагоприятни климатични условия и към условията на мястото, където растат.

5. Обем на производството

- а) Цели „многофункционално горско стопанство“, „производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство“: Обемът на производството обикновено надвишава приетия среден обем, произвеждан при сходни екологични условия и начин на стопанисване.

- б) Цел „съхранение на горските генетични ресурси“: Не се прилагат изисквания за обем на производството.

6. Качество на дървесината

- а) Цели „многофункционално горско стопанство“, „производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство“:
Качеството на дървесината обикновено е по-високо от приетата средна стойност на качеството при сходни екологични условия и начин на стопанисване. Това изискване не се прилага за производството на биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство.
- б) Цел „съхранение на горските генетични ресурси“: Не се прилагат изисквания за качество на дървесината.

7. Форма или хабитус

- а) Цели „многофункционално горско стопанство“, „производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство“:
Дърветата проявяват особено добри морфологични характеристики, най-вече добра правостъбленост и пълнодървесност, благоприятен хабитус на разклоняване, малък диаметър на клоните и добра самоокастреност. В допълнение към това процентният дял на вилужните дървета и стъблата с витораслост е нисък, а при необходимост подобни дървета се премахват. Това изискване не се прилага за производството на биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство.
- б) Цел „съхранение на горските генетични ресурси“: Не се прилагат изисквания за форма или хабитус.

8. Други специфични изисквания за определени признаци и други продукти на горското стопанство

Компетентните органи оценяват семепроизводственото насаждение по отношение на определени признаци или производството на определени продукти на горското стопанство и когато е целесъобразно, приемат други специфични изисквания за тези признаци или продукти. Когато се прилагат такива изисквания, те се посочват в съответствие с член 15, параграф 3, буква м).

		Цели		
		Многофункционално горско стопанство	Производство на дървесина, биоматериали, биомаса или други продукти на горското стопанство	Съхранение на горските генетични ресурси
Специфични изисквания	Изолиране	x	x	x
	Брой на дърветата, от които може да се реализира добив, и на достигналите зрялост дървета	x	x	x
	Еднородност	x	x (с изключение на производството на биомаса)	x
	Характеристики за устойчивост	x	x	x
	Обем на производството	x	x	–
	Качество на дървесината	x	x (само за производство на дървесина)	–
	Форма или хабитус	x	x (само за производство на дървесина)	–
	Други специфични изисквания (специфични признаци или продукти)	Когато е приложимо	Когато е приложимо	Когато е приложимо

x = приложимо; (x) = приложимо по възможност; – = не е приложимо

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Изисквания за одобряването на базов източник,
предназначен за производството на ГРМ от категорията „окачествен“

I. Семепроизводствени градини

A. Общи изисквания

- а) Компетентният орган одобрява целите на семепроизводствената градина във връзка с целите, посочени в член 3, точка 1. Тези цели се посочват в националния регистър на съответната държава членка. Съставните клонове или отделните дървета от различните фамилии се селектират заради изключителните им характеристики в зависимост от избраните цели.
- б) Компетентният орган одобрява и регистрира начина на кръстосване на съставните клонове или фамилии и разположението на терена, съставните клонове или фамилии и по целесъобразност степента на свързаност на съставните клонове, техния брой или броя на дърветата (копията) за всеки клон, ако става въпрос за клонови семепроизводствени градини, изолирането и – ако е възможно – ограничаването на потока на полена и местоположението, както и всички промени в изброените параметри.

- в) Съставните клонове или фамилии се засаждат или са били засадени по определен план, одобрен от компетентния орган и направен така, че да позволява идентифицирането на всеки компонент. Взема се предвид оптималният баланс между ефективния брой на съставните клонове или фамилии и генетичния прираст.
- г) Отгледната сеч, извършвана в семепроизводствените градини, се описва заедно с критериите за селекция, използвани за такава отгледна сеч и се регистрира от компетентния орган.
- д) Семепроизводствените градини се стопанисват, а семената се добиват по начин, който да осигурява постигането на целите, за които е предназначена градината. Когато семепроизводствената градина е предназначена за производството на изкуствени хибриди, процентното съотношение на хибриди в ГРМ се определя чрез молекулярни техники.

Б. Специфични изисквания

Компетентният орган оценява съставните клонове или фамилии по отношение на определени признаци или производството на определени продукти (т.е. критерии за селекция), като взема предвид, по целесъобразност, възрастта и развитието, характеристиките за устойчивост, обема на производството, качеството на дървесината, формата или хабитуса и други полезни специфични признаци. Когато се прилагат такива изисквания, те се посочват в съответствие с член 15, параграф 3, буква м).

II. Родители на фамилия

A. Общи изисквания

- а) компетентният орган одобрява целите на родителите на фамилия във връзка с целите, посочени в член 3, точка 1. Тези цели се посочват в националния регистър на съответната държава членка. Родителите на фамилия се селектират заради изключителните им характеристики в зависимост от избраните цели.
- б) компетентният орган одобрява и регистрира начина на кръстосване и системата на опрашване, компонентите, изолирането и – ако е възможно – ограничаването на потока на полена и местоположението, както и всички съществени промени в изброените параметри.
- в) компетентният орган одобрява и регистрира идентичността, броя и процентното съотношение на родителите в дадена колекция.
- г) когато родителите са предназначени за производството на изкуствени хибриди, процентното съотношение на хибриди в ГРМ се определя чрез молекулярни техники.

Б. Специфични изисквания

Компетентният орган оценява родителите на фамилия по отношение на определени признаци или производството на определени продукти на горското стопанство и когато е целесъобразно, приема специфични изисквания за тези признаци или продукти (т.е. критерии за селекция), като взема предвид, по целесъобразност, възрастта и развитието, характеристиките за устойчивост, обема на производството, качеството на дървесината, формата или хабитуса и други полезни специфични признаци. Когато се прилагат такива изисквания, те се посочват в съответствие с член 15, параграф 3, буква м).

Ш. Клонове

А. Общи изисквания

1. Компетентният орган одобрява и регистрира клонове, които или могат да бъдат идентифицирани чрез отличителни характеристики, или могат да бъдат проследени чрез цикли на размножаване или молекулярни техники, по целесъобразност.
2. Стойността на отделните клонове се установява чрез наблюдение и качествена оценка на характеристиките на тези клонове или е била доказана при провеждането на достатъчно продължителни експерименти.
3. Майчините индивиди или клетъчните линии, използвани за производството на клонове, се селектират поради изключителните им характеристики, като се вземат предвид целите, за които е предназначен да се използва полученият ГРМ, както е посочено в член 3, точка 1.

4. Компетентният орган ограничава одобрението до максимален брой години или максимален брой произведени копия.

Б. Специфични изисквания

Компетентният орган оценява майчините индивиди или клетъчните линии по отношение на определени признаци или производството на определени продукти на горското стопанство и когато е целесъобразно, приема специфични изисквания за тези признаци или продукти (т.е. критерии за селекция), като взема предвид, по целесъобразност, възрастта и развитието, характеристиките за устойчивост, обема на производството, качеството на дървесината, формата или хабитуса и други полезни специфични признаци. Когато се прилагат такива изисквания, те се посочват в съответствие с член 15, параграф 3, буква м).

IV. Клонови колекции

А. Общи изисквания

1. Клоновите колекции отговарят на изискванията, определени в част III, раздел А, точки 1, 2 и 3.

2. Компетентният орган одобрява и регистрира идентичността, броя и процентното съотношение на съставните клонове на дадена колекция, както и метода на селектиране и подложката за присаждане. Всяка колекция включва достатъчно генетично разнообразие.
 3. Компетентният орган ограничава одобрението до максимален брой години или максимален брой произведени копия.
- Б. Специфични изисквания

Клоновите колекции отговарят на изискванията, определени в част III, раздел Б.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Изисквания за одобряването на базов източник,
предназначен за производството на ГРМ от категорията „изпитан“

1. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ВСИЧКИ ИЗПИТВАНИЯ

а) Общи положения

Ако базовият източник е семепроизводствено насаждение, той отговаря на съответните изисквания, посочени в приложение III. Ако базовият източник е едно от следните: семепроизводствена градина, родители на фамилия, клон или клонова колекция, той отговаря на съответните изисквания, посочени в приложение IV.

Компетентният орган определя критериите за селекция въз основа на целта, за която е предназначен да бъде използван ГРМ.

Изпитванията, предвидени за одобряването на базовия източник, се подготвят, разписват и провеждат и резултатите от тези изпитвания се тълкуват в съответствие с международно признатите процедури. При сравнителните изпитвания изпитваният ГРМ се сравнява с един или, за предпочитане, с повече одобрени или предварително избрани еталона, както е посочено в точка 3, буква б).

б) Характеристики, подлежащи на изследване

i) Изпитванията се разработват за оценка на характеристиките, посочени в точка ii), и тези характеристики се указват за всяко изпитване в протоколите от него.

ii) Тежест имат характеристиките, които се считат за важни с оглед на целта, за която е предназначен да се използва ГРМ. Тези характеристики се оценяват спрямо екологичните условия в региона, в който се провежда изпитването, включително текущите и прогнозните климатични условия.

в) Документация

Компетентните органи или, когато е приложимо, професионалните оператори водят документация, в която се описват следните елементи: местата за провеждане на изпитването, включително местоположението, климата, почвата, използването в миналото, създаването, управлението и евентуалните щети, дължащи се на абиотични и биотични фактори, заедно с всички резултати към момента на оценката. Когато тази документация се води от професионалните оператори, тя се предоставя на компетентните органи.

г) Залагане на изпитванията

i) Всяка проба от ГРМ се отглежда, засажда и управлява по идентичен начин, доколкото видовете растителен материал позволяват това.

ii) За всяко изпитване се основава на валиден от статистическа гледна точка дизайн, така че да може да се извърши оценка на отличителните характеристики на всеки изследван компонент.

д) Анализ и валидност на резултатите

- i) Данните от изпитванията се анализират, като се използват международно признати статистически методи, и се представят резултатите за всяка изследвана характеристика.
- ii) Осигурява се свободен достъп до използваната при изпитването методика и по възможност, до подробните резултати.
- iii) Компетентният орган на държавата членка, в която е извършено изпитването, може да определи площ на въвеждане и предоставя информация чрез FOREMATIS за всички характеристики на ГРМ, които биха могли да ограничат полезността му.
- iv) Ако по време на изпитванията се докаже, че ГРМ не притежава най-малко характеристиките на базовия източник, от който е произведен, тогава този ГРМ не се сертифицира като „изпитан“.

2. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ГЕНЕТИЧНА ОЦЕНКА НА КОМПОНЕНТИТЕ НА БАЗОВИЯ ИЗТОЧНИК

- a) Може да се прави генетична оценка на компонентите на следните видове базови източници: семепроизводствени градини, родители на фамилия, клонове и клонови колекции.
- б) Документация

За одобряването на базовия източник се изисква допълнителна документация, в която се предоставя информация относно:

- i) Идентичността, произхода и родословието на оценяваните компоненти; и

- ii) Начина на кръстосване, прилаган при производството на ГРМ, използван при изпитванията за оценка.
- в) Процедури за изпитване
- i) Оценката на генетичната стойност на всеки компонент се извършва, като се ползва информация от две или повече места за провеждане на изпитването, като поне на едно от тях условията околната среда съответстват на предвидената площ за въвеждане на ГРМ.
 - ii) Периодът на изпитването трябва да бъде с достатъчна продължителност, за да се проявят изпитваните характеристики.
 - iii) Очакваното превъзходство на ГРМ, който ще бъде предлаган на пазара, се пресмята въз основа на генетичните стойности и на специфичния начин на кръстосване.
 - iv) Изпитванията за оценка и генетичните пресмятания се одобряват от компетентния орган.
- г) Тълкуване
- i) Очакваното превъзходство на ГРМ се пресмята спрямо популация еталон за дадена характеристика или набор от характеристики. Популацията еталон се определя в програмата за размножаване и се описва в протоколите от изпитванията.
 - ii) В протоколите от изпитванията се посочва дали очакваната генетична стойност на ГРМ отстъпва по някоя важна характеристика на популацията, определена за еталон.

3. ИЗИСКВАНИЯ ЗА СРАВНИТЕЛНИТЕ ИЗПИТВАНИЯ НА ГРМ

а) Вземане на проби от ГРМ

- i) Пробата от ГРМ за сравнителни изпитвания е напълно представителна за ГРМ, получен от базовия източник, подлежащ на одобряване.
- ii) ГРМ за сравнителни изпитвания, произведен по полов път, е:
 - добит в годините на добър цъфтеж и добра плодова и семенна реколта; и
 - добит по начин, осигуряващ представителност на получените проби.

За производството на такъв ГРМ може да се използва изкуствено опрашване.

б) Еталони

- i) Качествата на еталоните, използвани в изпитването за сравнение, по възможност са известни от доста време в региона, където се провежда изпитването. По принцип еталоните са базови източници с доказани полезни качества за съответната цел към момента на започване на изпитването и при екологичните условия, за които се очаква да бъде издаден сертификатът за ГРМ. Еталоните, използвани за сравнение по време на изпитванията, доколкото е възможно са:
 - семепроизводствени насаждения, подбрани в съответствие с критериите в приложение III; или
 - базов източник, официално одобрен за производството на ГРМ от категорията „изпитан“.

- ii) При сравнителните изпитвания на изкуствени хибриди към еталоните по възможност се включват и двата родителски дървесни вида.
 - iii) Когато е възможно, се използват няколко еталона. Когато е оправдано, еталоните може да се заместят от най-подходящия екземпляр от ГРМ, който се изпитва, или от средната стойност на компонентите в изпитването.
 - iv) Едни и същи еталони се използват във всички изпитвания в най-широкия възможен спектър на условията по места.
- в) Тълкуване
- i) Статистически значимото превъзходство в сравнение с еталоните е доказано при поне една важна характеристика.
 - ii) Докладват се важни от екологична или икономическа гледна точка характеристики, за които се получават значително по-лоши резултати, отколкото за еталоните, и въздействието на посочените характеристики се компенсира от благоприятните характеристики.

4. ВРЕМЕННО ОДОБРЕНИЕ

Предварителната оценка на резултатите от изпитвания в ранен стадий може да послужи като основа за временно одобрение. Искания за признаване на превъзходство въз основа на ранни оценки се преразглеждат най-късно след 10 години.

5. РАННИ ИЗПИТВАНИЯ

Изпитванията, извършени в разсадници, оранжерии и лаборатории, може да се приемат от компетентния орган за временно или за окончателно одобрение, ако може да се докаже, че съществува тясна корелация между целевата характеристика и характеристиките, които обикновено се оценяват при изпитванията в реални горски условия. Останалите изпитвани характеристики съответстват на изискванията, посочени в точка 3.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Категории, под които може да се предлага на пазара ГРМ

от различни видове базови източници

Вид базов източник	Категория ГРМ			
	Идентифициран	Селекциониран	Окачествен	Изпитан
Източник на посевен материал	х			
Семепроизводствено насаждение	х	х		х
Семепроизводствена градина			х	х
Родители на фамилия			х	х
Клон			х	х
Клонова колекция			х	х

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Изменение на приложение VII към Регламент (ЕС) 2016/2031

В приложение VII към Регламент (ЕС) 2016/2031 се добавят следните части:

„ЧАСТ Д

Растителни паспорти за движение в рамките на територията на Съюза,
съчетани с официален етикет,
както е посочено в член 83, параграф 5а, втора алинея, буква а)

- 1) Растителният паспорт за движение в рамките на територията на Съюза, представен на общ етикет в съчетание с официалния етикет за ГРМ, посочен в член 83, параграф 5а, съдържа следните елементи:
 - а) в горния десен ъгъл на общия етикет — текстът „Растителен паспорт“ на един от официалните езици на Съюза и на английски, ако първият език не е английски, разделени с наклонена черта;
 - б) в горния ляв ъгъл на общия етикет — знамето на Съюза с цветен или черно-бял печат.

Растителният паспорт се поставя върху общия етикет непосредствено над официалния етикет и има същата ширина като него.

- 2) Прилага се съответно част А, точка 2.

ЧАСТ Е

Растителни паспорти за въвеждане и движение в рамките на защитени зони,
съчетани с официален етикет,
както е посочено в член 83, параграф 5а, втора алинея, буква б)

- 1) Растителният паспорт за въвеждане и движение в рамките на защитени зони, представен на общ етикет в съчетание с официалния етикет за ГРМ, посочен в член 83, параграф 5а, съдържа следните елементи:
 - а) в горния десен ъгъл на общия етикет — текстът „Растителен паспорт — 33“ на един от официалните езици на Съюза и на английски, ако първият език не е английски, разделени с наклонена черта;
 - б) непосредствено под „Растителен паспорт — 33“ — научното наименование или код на съответния карантинен вредител или карантинни вредители от значение за защитената зона;
 - в) в горния ляв ъгъл на общия етикет — знамето на Съюза с цветен или черно-бял печат.

Растителният паспорт се поставя върху общия етикет непосредствено над официалния етикет за ГРМ и има същата ширина като него.

- 2) Прилага се съответно част Б, точка 2.“.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Таблица на съответствието

Директива 1999/105/ЕО	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 2, точка а)	Член 3, точка 1
Член 2, точка б), подточка i)	Член 3, точка 2
Член 2, точка б), подточка ii)	Член 3, точка 4
Член 2, точка б), подточка iii)	Член 3, точка 3
Член 2, точка в)	Член 3, точка 7
Член 2, точка в), подточка i)	Член 3, точка 8
Член 2, точка в), подточка ii)	Член 3, точка 9
Член 2, точка в), подточка iii)	Член 3, точка 10
Член 2, точка в), подточка iv)	Член 3, точка 11
Член 2, точка в), подточка v)	Член 3, точка 12
Член 2, точка в), подточка vi)	Член 3, точка 13
Член 2, точка г), подточка i)	Член 3, точка 23
Член 2, точка г), подточка ii)	Член 3, точка 24
Член 2, точка д)	Член 3, точка 25
Член 2, точка е)	Член 3, точка 21
Член 2, точка ж)	Член 3, точка 22
Член 2, точка з)	Член 3, точка 29
Член 2, точка и)	Член 3, точка 30

Директива 1999/105/ЕО	Настоящият регламент
Член 2, точка й)	Член 3, точка 28
Член 2, точка к)	Член 3, точки 31 и 32
Член 2, точка л), подточка i)	Член 3, точка 34
Член 2, точка л), подточка ii)	Член 3, точка 35
Член 2, точка л), подточка iii)	Член 3, точка 36
Член 2, точка л), подточка iv)	Член 3, точка 37
Член 3, параграф 1	Член 2, параграф 3
Член 3, параграф 2	Член 2, параграф 5
Член 3, параграф 3	–
Член 3, параграф 4	Член 2, параграф 4, буква в)
Член 4, параграф 1	Член 4, параграф 1
Член 4, параграф 2, буква а)	Член 4, параграф 2, от първа до четвърта алинея
Член 4, параграф 2, буква б)	Член 4, параграф 2, седма алинея и член 4, параграф 4
Член 4, параграф 3, буква а)	Член 4, параграф 6
Член 4, параграф 3, буква б)	Член 4, параграф 5
Член 4, параграф 4	Член 6, приложение III, част Б
Член 4, параграф 5	Член 23
Член 5	Член 5, параграф 2, буква в)
Член 6, параграф 1, буква а)	Член 5, параграф 2, буква а)
Член 6, параграф 1, букви б) и в)	Член 5, параграф 2, буква б)
Член 6, параграф 1, буква г)	Член 5, параграф 2, буква в)
Член 6, параграф 2	Член 5, параграф 6
Член 6, параграф 3	Член 8

Директива 1999/105/ЕО	Настоящият регламент
Член 6, параграф 4	Член 10, параграф 1, буква б)
Член 6, параграф 5, буква а)	Член 2, параграф 4, буква г) и член 6, параграфи 1—4
Член 6, параграф 5, буква б)	—
Член 6, параграф 6	Член 6, параграф 5
Член 6, параграф 7	Член 7
Член 6, параграф 8	—
Член 7	Член 25, параграф 1, буква а)
Член 8	Член 25, параграф 1, буква б)
Член 9, параграф 1	Член 14, параграф 1
Член 9, параграф 2	Член 14, параграф 2
Член 10, параграф 1	Член 15, параграф 1
Член 10, параграф 2	Член 15, параграфи 2 и 3
Член 10, параграф 3	—
Член 11	Член 16
Член 12, параграф 1	Член 18, параграф 2
Член 12, параграф 2	Член 18, параграф 4
Член 12, параграф 3	Член 18, параграф 5
Член 13, параграф 1	Член 19, параграф 1
Член 13, параграф 2	Член 19, параграф 2
Член 13, параграф 3, буква а)	Член 19, параграф 3, първа алинея, буква а)
Член 13, параграф 3, буква б)	Член 19, параграф 3, първа алинея, буква в)
Член 13, параграф 3, буква в)	Член 19, параграф 3, първа алинея, буква г)
Член 13, параграф 3, буква г)	Член 19, параграф 3, втора алинея

Директива 1999/105/ЕО	Настоящият регламент
Член 13, параграф 3, букви д) и е)	Член 19, параграф 3, първа алинея, букви д) и е)
Член 14, параграф 1, уводно изречение	Член 5, параграф 1, буква а); Член 20, параграф 1
Член 14, параграф 1, буква а)	Член 20, параграф 1
Член 14, параграф 1, буква б)	Член 20, параграф 7, буква в)
Член 14, параграф 1, буква в)	Член 20, параграф 7, буква г)
Член 14, параграф 1, буква г)	Член 20, параграф 5, буква б)
Член 14, параграф 1, буква д)	Член 20, параграф 7, буква й)
Член 14, параграф 2	Член 5, параграф 3; Член 20, параграф 7, буква к)
Член 14, параграф 3	Член 5, параграф 5
Член 14, параграф 4	Член 5, параграф 3, втора алинея и член 5, параграф 4
Член 14, параграф 5	–
Член 14, параграф 6	Член 20, параграф 9, втора алинея, буква б), и трета и пета алинея
Член 14, параграф 7	Член 19, параграф 1, буква л), подточка і)
Член 15	Член 21
Член 16, параграф 1	Член 28, параграф 4
Член 16, параграф 2	Член 36, точка 1
Член 16, параграф 3	Член 10, параграфи 3, 4 и 6
Член 16, параграф 4	–
Член 16, параграф 5	Член 28, параграф 4
Член 16, параграф 6	Член 30
Член 17, параграф 1	–
Член 17, параграф 2	Член 25, параграф 1, буква в)

Директива 1999/105/ЕО	Настоящият регламент
Член 17, параграф 3	Член 25, параграф 2
Член 17, параграф 4	–
Член 18, параграф 1, първа алинея	Член 7, параграф 1
Член 18, параграф 1, втора алинея	Член 7, параграф 2
Член 18, параграф 2	Член 7, параграф 1
Член 19	Член 26
Член 20	–
Член 21	Член 24
Член 22	Член 5, параграф 2, буква д)
Член 23	Член 2, параграф 3; Член 4, параграф 3; Член 5, параграф 7
Член 24	Член 5, параграф 4; Член 6, параграф 5; Член 7, параграф 1; Член 18, параграф 3; Член 18, параграф 8, втора алинея; Член 18, параграф 11; Член 20, параграф 9; Член 20, параграф 10, втора алинея; Член 22, параграф 2; Член 23, параграф 2; Член 24; Член 25, параграф 1; Член 26, параграфи 2, 3 и 4; Член 28, параграф 9; Член 33, параграф 2
Член 25	Член 2, параграф 3; Член 4, параграф 3; Член 5, параграф 7; Член 8; Член 9, параграф 5; Член 11, параграф 2; Член 18, параграф 9; Член 20, параграф 11
Член 26	Членове 31 и 32
Член 27	Член 38
Член 28	–
Член 29	Член 37

Директива 1999/105/ЕО	Настоящият регламент
Член 30	Член 39
Член 31	–
Приложение I	Приложение I
Приложение II	Приложение II
Приложение III	Приложение III
Приложение IV	Приложение IV
Приложение V	Приложение V
Приложение VI	Приложение VI
Приложение VII	Член 8
Приложение VIII	Член 18, параграф 3
Приложение IX	Приложение VIII